T.C.
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
GÜZEL SANATLAR ENSTİTÜSÜ
MÜZİK BİLİMLERİ ANABİLİM DALI
Yüksek Lisans Tezi

MÜZİĞİN PRAGMATİK KULLANIMI BAĞLAMINDA TÜRKİYE'DE SEÇİM ŞARKILARI: 2014 SEÇİMLERİ ÖRNEĞİ

Hazırlayan
Bekir Bora KUMPASOĞLU

Danışman
Doç. Dr. Aykut Barış ÇEREZCİOĞLU

İZMİR / 2017

YEMİN METNİ

Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum MÜZİĞİN PRAGMATİK KULLANIMI BAĞLAMINDA TÜRKİYE'DE SEÇİM ŞARKILARI: 2014 SEÇİMLERİ ÖRNEĞİ adlı çalışmanın, tarafımdan, bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın yazıldığını ve yararlandığım eserlerin kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanılmış olduğunu belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

Tarih
… / … / …

Adı SOYADI
İmza

TUTANAK

Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü' nün …… / …… / ……. tarih ve …… sayılı toplantısında oluşturulan jüri, Lisansüstü Öğretim Yönetmeliği'nin …….. maddesine göre Müzik Bilimleri Anabilim Dalı Yüksek Lisans öğrencisi Bekir Bora Kumpasoğlu'nun

……
……
…….. konulu tezi incelenmiş ve aday …… / ……. / ……... tarihinde, saat ……'da jüri önünde tez savunmasına alınmıştır.

Adayın kişisel çalışmaya dayanan tezini savunmasından sonra ……. dakikalık süre içinde gerek tez konusu, gerekse tezin dayanağı olan anabilim dallarından jüri üyelerine sorulan sorulara verdiği cevaplar değerlendirilerek tezin …….. olduğuna oy …… ile karar verilmiştir.

BAŞKAN

ÜYE ÜYE

ÖZET

Müzik tarih boyunca politikayla en çok işlevsel bağı olan sanat dallarından biridir. Müziğin, verilmek istenen mesajın akılda kalıcılığını ve yayılmasını arttırmak gibi gayretler ile pragmatik olarak kullanımı da müziğin tarihsel süreci ile paralel ilerlemiştir. Benzer nedenlerle siyasi partilerin seçim süreçleri boyunca müzikten etkin biçimde yararlanması, müziğin pragmatik anlamına işaret etmektedir. Bunun yanı sıra siyasi partiler, kullandıkları müziklerle seçmende bir algı yaratmaya çalışır. Siyasi örgütlenmelerin bir biçimi olan siyasi partiler tarafından verilen mesaj ile seçmenin kendi düşüncesi ya da var olan algısı ya da inancının verilen mesajla aynı doğrultuda olduğu ortaya çıkartılmaya çalışılır. Müziğin simgesel anlamı bu noktada devreye girer. Böylece anlam olarak müziğin hem pragmatik hem de simgesel anlamından yararlanılır. Bu anlamlar birbirleriyle girift bir yapı oluşturur. Bu girift yapının var olduğu "ürün" ise seçim şarkıları olarak karşımıza çıkmaktadır.

Türkiye'de özellikle 1950'li yıllardan sonra seçim şarkıları aktif biçimde kullanılmaya başlanmıştır. Dönemin popüler şarkılarını kullanma, yine dönemin popüler sanatçılarına seçim şarkıları seslendirtmek gibi pek çok yöntem kullanılmış olsa da son dönemde siyasi partiler seçim çalışmaları için, kendilerine ait seçim şarkıları oluşturmaktadır. Çalışmanın ana konusu da 2014 Mahalli İdareler Genel Seçimleri'nde Adalet ve Kalkınma Partisi, Cumhuriyet Halk Partisi ve Milliyetçi Hareket Partisi'nin kullandığı seçim şarkıları olmuştur. Bunun yanı sıra birbirine yakın zamanlarda gerçekleşen 12.Cumhurbaşkanlığı Seçimi de incelenmiştir. Milliyetçi Hareket Partisi'nin 2014 Mahalli İdareler Genel Seçimleri süresince İzmir'de miting gerçekleştirmemesinden ötürü, bu parti özelinde 2015 Milletvekilleri Seçimi İzmir Mitingi incelenmiştir. Bu mitingin incelenmesinin nedeni de Milliyetçi Hareket Partisi'nin bu iki seçim süreci boyunca aynı seçim şarkılarını kullanmasıdır. Seçim şarkıları çeşitli kategorilerde hem tınısal hem de sözsel olarak sınıflandırılmış, bu üç partinin kullandığı seçim şarkılarının ortak ve farklı özellikleri ortaya konmuştur.

ABSTRACT

Music has the most functional bond with politics among with other art branches through history. To get benefit from power of music; provide memorability of message to be given and to spread it is parallel to the historical pragmatic use of it. With similar reasons, use of music by political parties actively during their election rellies points the pragmatic meaning of the music. And also political parties, try to create perception on voters with music they use. Message to be given by political parties which is one of the political organisation styles, with voters own idea or already existing perception, their belief is on same direction with this given message. Music's symbolic meaning moves in this point. In this way it has been benefited by both pragmatic and symbolic meanings of music. This meanings creates an intricate structure with each other. This intricate structure's existing "product" emerges to us as election songs.

In Turkey especially after 1950's election songs started to be used actively. Even though plenty of methods had been used like to use era's popular songs or to make vocalization of election songs by popular artists, in latest years political parties compose their own election songs for their political campaigns. Also this study's topic is to analyze election songs used in rallies in İzmir organised by Adalet ve Kalkınma Partisi, Cumhuriyet Halk Partisi and Milliyetçi Hareket Partisi takes time during 2014 General Elections of Local Administrations and 12th Presidential Election. Election songs classified as timbral and as verbal in various categories, this three parties election song's common and different features to be revealed.

ÖNSÖZ

Siyasi gündemin bir hayli yoğun olduğu ve seçimlerin birbiri arkasına geldiği bu dönemde, seçim şarkılarını incelemek üzere kafamda oluşan fikri, Yüksek Lisans ders aşamasında değerli hocam Prof. Dr. Ayhan Erol'la paylaştım. Kendisinin tez sürecim boyunca bütün yardımları ile Yüksek Lisans tezimin oluşmasında büyük katkıları oldu. Seçim şarkılarının hangi etkenler gözetilerek oluşturulduğu, müziğin pragmatik ve simgesel anlamlarının siyasi partiler tarafından nasıl kullanıldığı üzerine başladığım çalışmamda, benden yardımlarını esirgemeyen, kimi zaman zorlayıcı süreçlerde bana destek olan insanlara teşekkür etmek isterim.

Yukarıda belirttiğim üzere, ilk olarak büyük bir sabırla bana yardımcı olan ve görüşlerine her zaman çok kıymet verdiğim, bu tezin asıl danışmanı olan değerli hocam Prof. Dr. Ayhan Erol'a bir kez daha teşekkür etmek isterim. Büyük bir özveri ile beni destekleyerek çalışmamda itekleyici güç olmayı hiç bırakmadı. Daha sonra benimle tüm alan çalışmalarında beraber olan, bu yükü benimle paylaşan ve desteğini hiç esirgemeyen eşim Behiye Yaltırık Kumpasoğlu'na çok teşekkür ederim. O olmasa bu sürecin altından kalkamazdım. Yazdıklarımla alakalı acımasız eleştiriler yaparak, beni her zaman daha iyiye teşvik eden babam Mehmet Kazım Kumpasoğlu, amcam Burak Kumpasoğlu ve kardeşim Beril Kumpasoğlu'na, her dönemda en çok kahrımı çeken ve benimle uğraşmaktan hiç bıkmayan annem İclal Esen'e, her zaman yanımda olan bütün aileme, tüm arkadaşlarıma, değerli bilgilerini ve kaynaklarını benimle paylaşıp destek olan Doç. Dr. Hüseyin Yaltırık ve Prof. Dr. Reyhan Altınay'a teşekkür ederim.

Asıl önemli olan ise bu tezi yazmamı sağlayan, eğitim sürecinde bana çok emek veren başta Prof. Dr. İbrahim Yavuz Yükselsin ve Yar. Doç. Dr. Levent Ergun olmak üzere bütün hocalarıma ve en son olarak; aslında çok zor bir zamanda bana büyük destek olan ve bu tezi bitirmemde büyük pay sahibi danışman hocam Doç. Dr. Aykut Barış Çerezcioğlu'na da teşekkürü borç bilirim. Sizlerin desteği ve emeği olmadan tezimi tamamlayamazdım. Var olun.

MÜZİĞİN PRAGMATİK KULLANIMI BAĞLAMINDA TÜRKİYE'DE SEÇİM ŞARKILARI: 2014 SEÇİMLERİ ÖRNEĞİ

İÇİNDEKİLER

YEMİN METNİ.....ii
TUTANAK.....iii
ÖZET.....iv
ABSTRACT.....v
ÖNSÖZ.....vi
İÇİNDEKİLER.....vii
TABLOLAR.....ix
GİRİŞ.....1

I. BÖLÜM
MÜZİKTE PRAGMATİK VE SİMGESEL ANLAM

1.1. Pragmatik Anlam.....4
1.1.1. Müzikte Pragmatik Anlam ve Kullanım Alanları.....5
1.2. Simgesel Anlam.....7
1.3. Siyaset, İktidar ve Siyasi Örgütlenme Bağlamında Siyasi Partiler.....8
1.4. Siyasi İletişimin Bir Bileşeni Olarak Propaganda.....13

II. BÖLÜM
PROPAGANDA ARACI OLARAK MÜZİK VE SEÇİM ŞARKILARININ TARİHSEL SÜRECİNE BAKIŞ

2.1. Siyasal Propaganda Aracı Olarak Müziğin Pragmatik Kullanımı….....16
2.2. Müziğin Pragmatik Kullanımı Bağlamında Seçim Şarkılarına Tarihsel Bir Bakış.....18
2.2.1. 1973 ve 1977 Milletvekili Seçimleri……...20

2.2.2. 1983 ve 1987 Milletvekili Seçimleri……...22
2.2.3. 1991 ve 1995 Milletvekili Seçimleri……...24
2.2.4. 1999 Milletvekili Seçimleri…….27

III. BÖLÜM
ALAN ÇALIŞMASI: 2014 MAHALLİ İDARELER GENEL SEÇİMLERİ'NDE KULLANILAN SEÇİM ŞARKILARI

3.1. Müziğin Pragmatik Kullanımı Bağlamında Türkiye'de Seçim Şarkıları: 2014 Seçimleri Örneği.....30
3.1.1. 2014 Mahalli İdareler Genel Seçimi İzmir İli Özelinde Seçim Müziklerinin İncelenmesi……...36
3.1.1.1. Şarkı Sözleri Özelinde İnceleme……....36
3.1.1.2. Müziksel Öğeler Üzerinden İnceleme……...38

SONUÇ.....53

KAYNAKÇA.....57

ÖZGEÇMİŞ

TABLOLAR

Tablo 1. Şarkı Sözleri Özelinde Seçim Şarkıları İncelemesi.....41

Tablo 2. Müzik Türleri Özelinde Seçim Şarkıları İncelemesi.....44

GİRİŞ

Müziğin politikayla ilişkisi her ne kadar tarihsel olarak çok eskiye dayansa da, yirminci yüzyılla birlikte, üstünde sıkça tartışılan bir konuya dönüşmüştür. Bu ilişkiyi yoğun bir tartışma zeminine çeken yaklaşımlar ise modernleşme ve ona koşut olarak ilerleyen teknolojik gelişmelerdir. Bu nedenle toplumların kültürel üretim biçimleri içinde yarattığı yeni politikalar, müzikle de devamlı açık veya dolaylı ilişki halindedir.

Politik bağlamda müziğin kullanımı, teknolojik gelişmelere paralel gelişerek, müziğin etkin bir propaganda aracı olmasıyla karşımıza çıkar. Dünyada özellikle 1940'lı yıllardan sonra seçim müzikleri, siyasi kampanyalarda etkin rol oynamaya başlamıştır. Seçmen üzerinde yarattığı etkiler ve seçim kampanyalarını daha etkin ve uzun soluklu hale getirmek isteyen siyasi partiler, müziği propaganda aracı olarak kullanmaya sıkça başvurmuştur. Bu durum 1940'lı yılların başlarında daha önceden var olan müzikleri kampanyalarda kullanma aşamasında iken, daha sonra partilerin kendileri için özel olarak ürettiği, kendi ideolojik yapılarına göre şekillendirdiği seçim şarkılarına dönüşmüştür.

Bu noktadan yola çıkılan çalışmada, incelenmek istenen temel konu seçim müziklerinin ortaya çıkış süreçleri, müziğin politikayla ilişkisi ve müziğin işlevsel kullanımıdır. Türkiye'de siyasi iktidar partilerinin kullandığı müziklerle nasıl ilişkilendiği bu kavramlar üzerinden tartışılacaktır.

İncelemenin temel kısımlarından biri olan siyaset bilimlerine de metodolojik olarak kısaca değinerek, siyasi parti, iktidar, siyaset ve bu kavramların ortak iletişim biçimi olan propaganda gibi kavramlar incelenecek ve müziğin bu kavramlarla nasıl ilişkilendiği tartışılacaktır. Bunun yanı sıra kavramsal çerçevede pragmatik anlam ve müziğin pragmatik kullanımı üzerine tartışmalara da yer verilecektir. Müziğin politik işlevselliğine değinmeden önce bu noktada pragmatik anlamını ve simgesel anlamını incelemekte fayda vardır. Müziğin pragmatik kullanımdan yola çıkarak, politika ile ilişkisi, propaganda aracı olarak kullanılması tartışılacaktır.

Çalışmada kavramsal perspektif ve tarihsel süreç tartışmalarının ardından, alan çalışması olarak 2014 Mahalli İdareler Genel Seçimleri süresince İzmir'de gerçekleşen Adalet ve Kalkınma Partisi ile Cumhuriyet Halk Partisi'nin mitingleri incelenmiş, bunun yanında 2014 Mahalli İdareler Genel Seçimleri'ne yakın zamanlı gerçekleşen 12. Cumhurbaşkanlığı Seçimi mitingleri ve 2014 Mahalli İdareler Genel Seçimleri süresince İzmir'de miting yapmayan fakat 2015 Milletvekili Seçimleri'nde aynı seçim şarkılarını kullanmasından dolayı Milliyetçi Hareket Partisi'nin bu süreçteki İzmir mitingi incelenmiştir. Bu partilerin İzmir'de gerçekleştirdiği etkinliklerde yer verdiği seçim şarkıları tınısal ve sözsel içerik açısından incelenerek sınıflandırılmalar yapılmıştır. Buradan yola çıkarak da seçim şarkılarının bu alan çalışması özelinde, müziğin propaganda aracı olarak kullanılması ve bu bağlamda pragmatik ve simgesel anlamları tartışılmıştır.

I. BÖLÜM
MÜZİKTE PRAGMATİK VE SİMGESEL ANLAM

I. BÖLÜM
MÜZİKTE PRAGMATİK VE SİMGESEL ANLAM

1.1. Pragmatik Anlam

Müziğin süregelen en eski sanat dallarından biri olması, aynı uzun süreçler içerisinde iletişim, kültürel aktarım ve kişisel ifade aracı olarak kullanılmasını da beraberinde getirmiştir. Özellikle sözlü kültürün hâkim olduğu toplumlarda müziğin kullanımı, kültürel aktarımın yanı sıra siyasi ve toplumsal işlevlerde de önemli rol oynamıştır.

Ulus Baker *Yüzeybilim Fragmanları*'nda (2009), Aristotales'ten, Antik Yunan döneminde yasaların yazılmadan önce şarkı olduklarını ve bu sayede nesiller arasında aktarılıp varlıklarını sürdürdüklerini aktararak, müziğin politikayla olan ilişkisine ve pragmatik anlamına göndermede bulunur (Aktaran Baker, 2009: 432). Baker bunun yanı sıra, Roma tarihçisi Titus Livius'un "Lex horrendi carminis erat. (Ürkütücü bir şarkıdır yasa.)" cümlesiyle Romalıların yasayı "carmina" (şarkı) ile özdeşleştirdiklerini aktarır (Aktaran Baker, 2009:433). Keammer'de bu örneklerin bir benzeri olarak, Kenya'nın etnik gruplarından biri olan Kikuyu'larda hiçbir yazı dizgesi yokken, toplumsal düzeni sağlama adına kuralların (ilk anayasa) şarkı biçimine sokulduğunu örnekler (Keammer, 1993: 86).

Yukarıda belirtilen örnekler, müziğin işlevsel bir rol oynaması ve buna paralel olarak bir işin yapılmasında müziğin sağladığı fayda gibi yaklaşımlar bakımından pragmatik anlama gönderme yapar. Seçim şarkıları da benzer bir yaklaşımla açıklanabilir. Var olan siyasi propagandayı güçlendirmek adına müzikten etkin olarak yararlanılması, müziğin pragmatik kullanımını ortaya çıkarmaktadır.

Charles Sanders Peirce, pragmatizmi bir anlam kuramı olarak, herhangi bir şey üzerindeki görüşün, o şeyin hissedilebilir etkilerinden oluştuğu şeklinde tanımlar

(Aktaran Doğan, 2003: 86). Erol da (2002: 180) pragmatik yaklaşımın, bütün insan davranışlarının motive edici pratiğinin "fayda" olduğunu belirtir.

Pragmatizme göre eğer sanılar, düşünceler, iddialar pratikte işlevsel bir role sahipse ve pratik kullanımları somut sonuçlara neden oluyorsa anlamlı, faydalı ve doğrudurlar. Buna karşın, eğer bir iddia, somut ve buna bağlı olarak da tespit edilebilir sonuçlara yol açmıyorsa, pragmatik açıdan anlamsızdır.

Yukarıda belirtilen örnekleri, bu yaklaşım üzerinden değerlendirirsek müziğin pragmatik bir anlam taşıdığını söylemek mümkündür. Bu noktada ise müziğin pragmatik anlamı, müziğin sağladığı faydaya gönderme yapar. Erol, müziğin çok işlevli yönünün, gerçek pragmatik amaçlı bir iletişim olarak iş göreceğini söyler ve bunu kur şarkıları ya da ninniler gibi örneklerle açıklar (Erol, 2002: 181). Bunun yanı sıra Gürcistan'da var olan müzik pratiklerinin iş şarkıları, sofra şarkıları, düğün şarkıları gibi türlerden oluşması yine müziğin pragmatik anlamı ile ilişkilendirilebilir. Erol (2002: 181) ayrıca Japonya'da endüstriyel ve çeşitli iş kollarında grup dayanışmasının, şirket şarkıları söyleyerek desteklendiğini, bu sayede çalışanların motivasyonunu arttırdığı ve bu sayede üretkenliğin arttığını örnekler.

1.1.1. Müzikte Pragmatik Anlam ve Kullanım Alanları

Müziğin pragmatik kullanımı, bir işin yapılmasına katkı olarak müziğin sağladığı faydadır. Müzik çoğu kez bu bağlamda, anlatımı, iletişimi ya da yapılmak istenen iş için gereken motivasyonu güçlendirici, pekiştirici rol oynar. Keammer müziğin pragmatik kullanımı ile ilgili, müziğin bir şey söylemekten çok bir şey yapmaya yönelik bir anlam taşıması tanımını kullanır ve bunu Düzkafa yerlilerinin savaşa gitmeden önce köyde savaş şarkıları söylemeleri ve dans etmeleri, ayrıca bölgelerinde olası bir düşman varlığı ile ilgili özel bir şarkılarının olmasıyla örnekler (Keammer, 1993: 83 – 85). Müziğin politik alanda pragmatik kullanımı ise, seçim şarkıları, marşlar gibi aidiyet ve grup kimliği bilincini içeren şarkılarda görülür. Bu yaklaşımla müzik, bir grubu harekete geçirme, motive etme ve diğer gruplardan

ayırarak farklılık oluşturmada aktif rol oynar. Bunun yanı sıra bu bilinci aşılamak isteyen topluluğun görüşlerini aktarmada ve bu görüşü yaymada da müziğin etkisi önemlidir. Kısaca müziğin propaganda aracı olarak kullanılması da pragmatik anlamına gönderme yapar. Kowalke bu durumu, 1933'te Hitler'in başkan oluşunun hemen ardından Schott'un, Hitler'in giriş müziği olan "Bodonviller Marşı'nı" yayınlaması, "Ülkem Almanya" başlığıyla birkaç yerel şarkıyı bir araya getirmesi ve bu şarkıları politik amaçlar doğrultusunda aktif bir şekilde kullanması ile örnekler (Kowalke, 2003: 4-5). Cumhuriyetin ilk yıllarında, rejim değişikliğinin nedenleri ve yeni rejimin halka anlatılması konusunda âşıklardan istifade edilmesi ise Türkiye'de karşımıza çıkan örneklerden biridir. Feyzullah Çınar ve Derviş Kemal'in Bülent Ecevit adına yaptığı "Karaoğlan" türküleri, Alparslan Türkeş'in Âşık Feymanî ile bütün Türkiye'yi gezerek parti programını müzik aracılığı ile anlatması, yine buna benzer bir biçimde Atatürk'ün Zeki Üngör'e bestelettiği, harf inkılabı sonrası halka yeni Türk harflerini benimsetmek amacı adına "Yeni Harf Marşı", müziğin propaganda ve kamuoyu oluşturma alanındaki örneklerinden bazılarıdır.

Yukarıda belirtilen yaklaşımlar, müziğin işlevsel olarak kullanımına örnek olarak verilebilir. Müziğin işlevsel olarak kullanıldığı en önemli alanlardan biri de politik bağlamda kullanımıdır. Burada anlatılmak istenen temel olgu müziğin pragmatik kullanımı ve bunun içerisinde politik olarak hangi amaçlarla kullanıldığına yöneliktir.

Siyasal iletişimin bileşenlerinden biri olan propaganda kavramının müzikle desteklenmesi ve siyasal iletişimi güçlendirmek için müzikten aktif olarak yararlanılması, müziğin politik alanda sıkça kullanılmasına yol açmıştır. Müziğin politikayla ilişkisine ileride detaylı olarak değinilecektir. Müziğin politikayla ilişkisi ve buradan yola çıkarak siyasi iktidar partilerinin kullandığı müziklerle ilişkisine geçmeden önce siyaset, iktidar, politika, propaganda, siyasi parti gibi kavramları incelemek gerekir.

1.2. Simgesel Anlam

Simge kavramı, iletişimin yapısal öğelerinden biridir. Özmakas'a (2009: 39) göre simge, yorumlayanın temsilinde olan, yani, yorumlayanın nesneyi zihninde nasıl tasarladığına göre ortaya çıkan bir göstergedir. Simge kavramı, bir nesne ya da bir olayı bütünsel biçimde anlamlı bir şekilde temsil eden ve onlarla özdeşleşen işaretler, amblemler, sesler bütünü gibi tüm unsurları kapsar. İnsan davranışlarının hemen hepsi de simgeler ve bu simgelerin oluşturduğu anlamlar ile bir biçimde ortaya konulmakta ve bu anlamlar bütünüyle, kültürel ya da bireysel etkileşimler olmaktadır.

Özgür'ün (2006) yaklaşımıyla simgeler, onu yorumlayanın öznelliğine bağlıdır. Bu anlamda simge, rastlantısal ve keyfi bir özellik taşıyan, yorumlayan olmadığında kendini gösterge yapan özelliği yitirecek olan yani, bir yorumlamacının keyfiyetine bağlı olarak anlamlandırılan, insanlar arasında uzlaşmaya dayanan bir gösterge olarak adlandırılabilir (Özgür, 2006: 13-14). Bu doğrultuda simge, onu yorumlayanı ve yeniden anlamlandıranı ile sürekli olarak anlam kazanan bir göstergedir. Yorumlayanın varlığı simgenin sürekli üretiminin nedenidir. Bu üretim sürekli ve değişkendir. Yorumcunun anlamlaması farklı olacağından, bir simgeden, sürekli farklı anlamlar üretilir. Çünkü simge anlamlandırma sürecinde hem muğlaklık taşıyan yapıları hem de aslında uzlaşımsal olan yapıları içerir. Anlam verme sürecinde kişiselliğin belirgin biçimde görüldüğü kavram olarak karşımıza çıkar (Çerezcioğlu, 2007: 38).

İktidarın, varlığını pekiştirmek ve sürdürmek için simgelere başvurması olağandır. Bu nedenle simgesel anlamlar oluşturma, siyasi propagandanın vazgeçilmez unsurlarından biridir. Siyasi partiler, sürekli kendisini hatırlatacak ve var oluşunu sürdürecek araçlara başvurur. Bu araçların yorumlayana ulaşmasında en akılda kalıcı ve en kestirme yol ise simgeler ve o partiye destek verenlerin, kullanılan simgeler üzerinde oluşturduğu anlam birliğidir. Çünkü simgeler ait oldukları olguların, olayların, düşünsel süreçlerin anlamını somut kılan, akılda kalıcı, gelenekselleşebilen, basit ama yoğunluklu ifadeler içeren materyaller veya ritüellerdir.

Barthes'e göre bir nesne, uzlaşım ve kullanım aracılığıyla başka bir şeyin yerine geçmesini olanaklı kılan bir anlam kazandığında simge haline gelir (Aktaran Sümer, 2011: 66). Bu durumda simge, kişinin kültürel birikimleri ve kültürel kimliğine paralel olarak, kişinin nesneye biçtiği anlamlar ile bir göstergeye dönüşür. Bu durumun sonucunda simge, onu anlamlandıran kişiye göre bir gösterge olarak sürekli ve yeniden kurulabilir. Simgelerin göstergeye dönüşmesinde süreklilik ve yenilenebilirlik esastır. İktidar olmak ya da siyasi güç elde etmek isteyenlerin, kendi tutumlarını ve ideolojilerini meşrulaştırmak için, simgelerin varlığına ve birer gösterge olarak propagandada kullanacağı etkin bir iletişim biçimine ihtiyaç duyarlar.

Siyasal iletişimin en önemli öğesi olan propaganda, yukarıda bahsedilen pragmatik ve simgesel anlamlardan bağımsız düşünülemez. Bu nedenle siyasi partiler, gerek seçim afişleri gerekse seçim şarkılarında simgesel ve pragmatik anlamı etkin şekilde kullanmaya çalışır. Böylece seçmenin kendisini o partiye ait hissedeceği bir bağ kurması amaçlanır. Bu nedenle simgesel anlamlar da siyasi iletişimde etkin olarak kullanılır.

1.3. Siyaset, İktidar ve Siyasi Örgütlenme Bağlamında Siyasi Partiler

Siyaset ile ilgili yapılan tanımlarda herkesin üstünde fikir birliği sağladığı genel bir tanıma rastlamak çok zordur. Esat Çam'ın (1995) "Siyaset Bilimine Giriş" çalışmasındaki değerlendirmesinden yola çıkarak, K. Marks ve F. Engels siyaseti; "temeldeki üretici güçlerin niteliğini belirlediği bir üst yapı" Max Weber ise; "devletlerarasında veya bir devlet içindeki gruplar arasında iktidarı paylaşmak veya iktidarın paylaşımında etkili olmak için verilen mücadele" olarak tanımlar. Greer ve Orleans'e göre siyaset; "gücün gelişmesi ve kullanılası olgusuna dayandırıldığından, güç genel bir olgu görünümü kazanarak devletle sınırlandırılmadan her sosyal grup ve kuruma özgü bir içerik kazanmak" iken Duverger'e göre siyasetin çıkış noktasındaki sosyal gerçek, insanların istek ve gereksinmelerini karşılayabilmek için çeşitli büyüklüklerde gruplar halinde bir araya gelmeleridir. Bu nedenle bir toplumda siyaset örgütlü güç, yetki ve denetim kurumlarıdır (Aktaran Çam, 1995: 23).

David Easton'a göre politika; toplumun yarattığı maddi ve manevi değerlerin bir otoriteye dayalı olarak dağıtılması sürecidir. Bu tanıma göre toplumdaki bireyler bireylerin oluşturdukları gruplar, sınıflar ve örgütler, kendilerinin dolayısıyla toplumun yarattığı değerlerden pay isteyecekler ve bu isteklerini hakları ölçüsünde elde edebilmek için bu değerleri paylaştıran kurum ve kuruluşlara yansıtacaklardır (Aktaran Öztekin, 2001: 3).

Heywood ise siyaseti, insanların ona tâbi olarak yaşadıkları genel kuralları oluşturmak, korumak ve değiştirmek amacıyla yaptıkları faaliyet olarak ele alır ve devam eder:

> "Bu yönüyle, esas olarak siyaset, bir yandan farklılık ve çatışmanın varlığıyla karmaşık bir biçimde bağlantılı, diğer yandan iş birliği ve kolektif eylemle ilişkili olan bir sosyal faaliyettir. Siyaseti en doğru biçimde anlamak için, onu tüm çatışmaları çözen veya çözebilen bir faaliyet olarak değil, -bunu başarmaktan öte- bir çatışma çözme çabası olarak görmek gerekir". (Heywood, 2014: 86)

İktidar kavramını genel olarak, egemen olanla egemen olunan arasındaki karşılıklı ilişki olarak tanımlamak mümkündür. Her toplumsal düzeyde iktidar ilişkisi vardır. Karaismailoğlu (2006) iktidarı, "her ilişkide ortaya çıkan katmanlı, çift yönlü, hiyerarşik bir yapı*"* olarak tanımlar. İktidar ilişkilerinin içine doğan birey iktidarı, iktidarın gücüne maruz kaldığında, kendisi ile çatıştığında fark eder (Karaismailoğlu, 2006: 5).

Crozier ve Friedberg'e (Aktaran Akal 1998) göre tipi ya da kaynakları, meşrulaşma biçimi, hedefleri, kullanım yöntemleri ne olursa olsun, iktidar en genel anlamıyla, bazı kişiler ya da kümelerin, başka kişiler ya da kümeler üzerinde etkisini anlatır. İktidar her şeyden önce, en azından iki kişinin varlığını gerektiren bir değiş tokuş ilişkisidir. Değiş tokuş sözcükleri, ilişkinin bir hedefe, en genel anlamda değiş-tokuş edilecek şeylere yönelik olduğunu belirtmektedir (Aktaran Akal 1998: 49).

Weber (1995) ise iktidarı, bir iradenin diğerine baskın çıkması olarak tanımlar. Yani iktidar bir aktörün diğeri üzerindeki gücüne dayanır. Weber iktidar kavramını egemenlik kavramına başvurarak açıklar. Buna göre:

> "Egemenlik (herrschaft), belli içerikteki bir buyruğa (Befehl) boyun eğmeye hazır belli kişilerin bulunması olasılığı demektir, belli bir bireyler kümesi içinde edinilmiş bir alışkanlık sonucu, anında kendiliğinden ve kalıplaşmış biçimde boyun eğmenin görülmesi olasılığına ise sıkı düzen (Disiplin) diyoruz". (Weber, 1995: 92)

Malinowski (1992) ise insanların herhangi bir amacı gerçekleştirmek, bir hedefe ulaşabilmek için örgütlenmek zorunda olduğundan bahseder. Her örgütlenme kaçınılmaz olarak çevrenin maddi gerçekliklerine dayanır ve bunlara sıkı sıkıya bağlıdır (Malinowski, 1992: 78). Malinowski'nin örgütsel modeli, modern toplumlarda siyasi partilerin varlığına göndermede bulunur. Siyasi partiler, fikir ve siyasal eğilimleri işleyerek, kesinlik ve netlik kazanmasında, fikirlerin istikrara kavuşmasında ve benzer fikirlerin kaynaşmasında önemli roller üstlenirler (Duverger, 2012: 122). Nitekim Edmun Burke göre siyasi parti *"*hepsinin hemfikir olduğu bazı ilkeler çerçevesinde, ortak gayretleriyle milli çıkarları geliştirmeye çalışan bir grup insandan oluşur" (Aktaran Yayla, 1998: 64). Kışlalı (2005: 261) ise siyasi partileri, bir program çerçevesinde siyasal kararları etkilemek ve bu amaçla siyasal iktidarı ele geçirmek üzere örgütlenmiş kuruluşlar olarak ele alır.

Süer de (2011) siyasi partileri "halkın desteğini sağlamak suretiyle devlet mekanizmasının kontrolünü ele geçirmeye veya sürdürmeye çalışan, sürekli ve istikrarlı bir örgüte sahip siyasal topluluklar" olarak tanımlar. Bu çerçevede, siyasi partiler, siyasal katılma, menfaatlerin birleştirilmesi, siyasal devşirme, devlet yönetimi gibi işlevleri yerine getirmektedirler (Süer, 2011: 51).

Siyasi partilerin işlevleri çok çeşitlidir. Bu işlevler konusunda çeşitli yazarlar tarafından farklı sınıflandırmalar yapılmıştır. Heywood (2006), siyasi partilerin işlevlerini altı maddede incelemiştir:

Temsil: Temsil genelde partilerin genel işlevi olarak görülür. Temsil, partilerin seçmenlerinin ve üyelerinin görüşlerine karşılık verebilme ve ifade edebilme kapasitesidir (Heywood, 2006: 361-369).

Seçkinler sınıfı oluşturma ve yetiştirme: Her türlü parti, kendi politik liderleriyle kendisini ifade etmekten sorumludur. Partiler politikacılarını birtakım becerilerle donatarak, onlara bilgi ve tecrübe kazandırarak ve bazı kariyer imkânları sağlayarak bir eğitim alt yapısı sunarlar (Heywood, 2006: 361-369).

Hedef belirleme: Partiler toplumun değişik kesimlerinin istek ve tercihlerini derleyerek siyasal sisteme aktarmaktadır. Burada önemli olan nokta; toplumun söz konusu talepleri kendi içinde oldukça dağınık bir görünüm arz etmektedir. Bu taleplerin uygulamaya geçilmesi için belirli bir biçimde formüle edilmeleri, yani politikalara dönüştürülmesi gerekir. Siyasi partiler, amaçları ve bu amaçlara ulaşmak için gerekli plan ve programları oluşturarak siyasi sistem içinde dolaşıma sokarlar. Bunlar, aynı zamanda siyasi partinin iktidara geldiği zaman uygulamayı vadettiği programı oluşturmaktadır (Heywood, 2006: 361-369).

Menfaatleri ortaya koyma ve açıklama: Partiler toplumun belirli kesimlerinin ulaşmak istediği amaçları formüle etmekle kalmaz, bu eksende çeşitli kişi, grup ve kuruluşların siyasal sistem karşısındaki çıkarlarını bir araya getirir ve bunları ifade ederek birer genel siyaset alternatifine dönüştürür. Farklı menfaatler, bu şekilde azınlıkta kalmaktan kurtulur (Heywood, 2006: 361-369).

Sosyalleşme ve sosyal haraketlilik: Siyasi partiler aynı zamanda toplum için bir siyasal sosyalleşme aracıdır. Bireylerin siyasal sisteme katılmaları, siyasal bilinç ve kanaatlerinin oluşmasında siyasal partiler bir aracı kurum olarak devreye girmektedir. Siyasal sosyalleşme, mevcut siyasi kültürün benimsenmesi ve sürdürülmesinin yanında yeni değer ve inançların yaratılması sürecini de kapsamaktadır (Heywood, 2006: 361-369).

Hükümetin organizasyonu: Siyasi partiler, yasama ve yürütme organlarının sahipleridir. Partiler oluşturdukları program ve politikalarla yasama ve yürütme organlarını biçimlendirir, devletin karmaşık mekanizmasına bir yön ve biçim verirler. Doğrudan doğruya yasama ve yürütme sorumluluğunu üstlenirler (Heywood, 2006: 361-369).

Siyasi partiler, iktidar olmak için mücadele verirler ve yukarıda belirtilen işlevleri yerine getirmede propaganda etkin olarak kullanılan yöntemlerden biridir. Burkan'a (2009) göre bu propaganda kapsamında partilerin halkla içinde olduğu her türlü iletişim, en dar anlamı ile de tanımlansa da siyasal iletişim tanımı içerisinde yer alır. Siyasal partilerin halka yönelik olarak yaptıkları her türlü faaliyet siyasal iletişim içeriklidir. Seçim sırasında yapılan iletişim ise siyasal niteliği itibarıyla en üst noktaya çıkar. Diğer bir deyişle siyasal partilerin her türlü faaliyetinin bir siyasal iletişim boyutu vardır (Burkan, 2009: 54).

Siyasal iletişim özellikle mesajı veren taraf için çok önemlidir. Mesajı etkili biçimde ulaştırma çabası gözetilir. Gerçekleştirilen bu iletişimi ve bu kapsamla yaptıkları propagandayı etkili kılabilmek için kültürel faaliyetlerden etkin olarak yararlanan siyasi partiler, parti müzikleri, konser ve şenlikler gibi etkinliklerle propagandalarını güçlendirmek ister.

Daha önce de bahsedildiği üzere müziğin pragmatik anlamı, politik bağlamda bir propaganda aracı olmasıyla ilişkilendirilir. Bu nedenle önce propaganda kavramı daha sonra müziğin propaganda içinde nasıl yer aldığı incelenecektir.

1.4. Siyasi İletişimin Bir Bileşeni Olarak Propaganda

Maksudoğlu çalışmasında (2006) propaganda kavramını Ana Britannica'dan derleyerek, "bir bütün olarak toplumun ya da belirli bir kesimin inanç, tutum ve davranışlarını yönlendirmek amacıyla, bilinçli olarak seçilmiş bilgi, olgu ve savları sistemli bir çaba içinde ve çeşitli araçları kullanarak yayma etkinlikleri" şeklinde ele alır (Aktaran Maksudoğlu, 2006:12). "Yayma" faaliyetleriyle propaganda arasındaki ilişki Domenach'ın (2003) tanımında da öne çıkar. Yazar propagandayı yayma, yaygınlaştırma anlamıyla ele alırken (Domenach, 2003: 9) Kalender (2000: 89) propagandanın "çeşitli teknikler kullanarak kişileri veya grupları etkilemek amacıyla yapılan, tek yönlü sistematik ve bilinçli çabaları" kapsadığını vurgular.

Propagandada amaç, belirli bir düşünceyi, davranışı ve duyguyu bir mesaj şeklinde kitlelere iletmektir. Siyasi iletişimin bir mesaj aktarım yönü olarak propaganda, iletilen mesajların akılda kalıcılığı ve fikir olarak seçmenin aklına yerleştirme çabası gösterir. Karşıt görüşler yok sayılır.

Kazancı ise propagandanın en önemli özelliklerinden birini "sürekli tekrarlanan tek yönlü bir mesaj iletimine sahip olması" olarak belirtir. Buna göre "propagandada birçok mesajın içinden ancak propagandanın temel anlayışına ve beklentisine uygun olanlar" halka verilir (Kazancı, 1999: 56).

Propagandanın etkili bir siyasal iletişime dönüşmesi için en önemli yaptırımın verilmek istenen mesajların ya da ortaya konan sloganların sistematik bir biçimde sürekli olarak tekrarlanması olduğu görülmektedir. Bunun yanı sıra Brown'a göre "kalıplaşmış imajların kullanımı, isimleri bir lakapla değiştirme, iddia, düşmanın tanımlanması" (Brown, 1992: 33 – 37), Özkan'a göre ise "gösterişli genelleme, tanıklık, transfer, yalınlık veya abartma, ortak değerlerden ve toplumun ortak hafızasından yararlanmak" gibi teknikler de etkili olmaktadır (Özkan, 2004: 17).

Siyasal propagandanın tarihine bakıldığında ise, ilk örneklerinin 20.yy'ın ilk yarısında ortaya çıktığı görülmektedir. İletişim araçlarının ve teknolojinin gelişimine paralel olarak da siyasal iletişimin gücü ve önemi artmıştır. Domenach'a göre yapılan siyasal propagandanın en güçlü dayanağı gelişmiş kitle iletişim ağı ve araçlarıdır (Domenach, 2003: 19). Laswell ise siyasal propagandayı "sözlü, yazılı, resimli veya müzik şeklinde olabilen sunumların yönlendirilmesiyle insan davranışını etkileme tekniği*"* olarak tanımlamaktadır (Aktaran Kalender, 2000: 79).

Kalender siyasal propagandayı, seçmenleri parti, aday ve politikalar hakkında bilgilendiren, oy verme tercihlerini etkileyebilen unsurlar siyasi partilerin seçim süreçlerinde kullandığı iletişim teknikleri olarak ele alır ve şöyle aktarır:

> "Propagandanın tüm bileşenleri, siyasi propaganda için de geçerlidir. Seçim sürecinde siyasi partiler tarafından oluşturulan metin, metni yaymak için kullanılan iletişim araçları ve oluşturulan metni yaymak istenen alıcılar, siyasi propagandanın bileşenidir". (Kalender, 2000: 89)

Kitlelerin tutumunu etkilemeyi amaç edinen propagandanın yayılmasında en büyük işlev kitle iletişim araçlarındadır (Özkök, 1985: 238). Buna bağlı olarak kitle iletişim araçlarıyla beraber çeşitli sembol ve işaretlerden yararlanılmaktadır. Özkan'a (2004) göre propaganda sürecini oluşturan öğelerden ilki propagandacı ve ilettiği ileti (metin), ikincisi kullanılan iletişim araçları (medya) ve teknikleri, son öğe ise hedef kitle (alıcı) yani etkilenmesi istenen kişiler ve gruplardır (Özkan, 2004: 196).

Dolayısıyla yukarıda bahsedilen bu üç bileşen, propagandanın sistematiğini oluşturur. İletişim araçları içerisinde oldukça öneme sahip olan müzik, propagandanın yayılmasında da aktif rol oynar. Bu noktada, propaganda bir metindir ve bu metin kurgusu içinde müzik, metni güçlendirici ve algılamada kolaylık sağlayıcı bir işlev üstlenir.

II. BÖLÜM
PROPAGANDA ARACI OLARAK MÜZİK VE SEÇİM ŞARKILARININ TARİHSEL SÜRECİNE BAKIŞ

II. BÖLÜM
PROPAGANDA ARACI OLARAK MÜZİK VE SEÇİM ŞARKILARININ TARİHSEL SÜRECİNE BAKIŞ

2.1. Siyasal Propaganda Aracı Olarak Müziğin Pragmatik Kullanımı

Propaganda, verimliliğini ve etkisini arttırmak için çok sayıda alıcıya ulaşabilme becerisine güvenir. Yine propagandanın etkinliği açısından taşıması gereken en önemli özelliği, ezberlenebilir olmasıdır. Böylece propagandanın kalıcılığı ve yayılma hızı artar. Propagandanın başarıya ulaşmasında en önemli etken, mesaj alıcıya ulaştıktan sonra alıcıda meydana gelen tutum ve davranış değişikliğinin, propaganda sayesinde değil de, hali hazırda kendi sergilediği tutumlar ya da kendinde var olan fikirlermiş gibi düşünmesidir. Anlam üretme, gösterge oluşturma, ezberlenebilirlik ve çokça alıcıya yayılma eğilimi gibi eğilimler barındırdığından müzik, propaganda aracı olarak etkin bir rol oynamaktadır.

Özerkan'a (1997) göre etkileyici iletişimin temel amacı, gönderilen mesajlar ve alıcıya sunulan içerikle, hedef kitlenin düşünce ve davranışlarında anlamsal değerler düzeyinde değişiklikler yapmaktır. İkna sürecinde ikna edici mesajın amacı bir sözcüğe olumlu ya da olumsuz bir tepki verilmesini sağlayarak öğrenmeyi sağlamaktır (Özerkan, 1997: 1)

Buradan yola çıkarak, gönderilen bir mesaj, etkileyici olabilmek adına öncelikle alıcının dikkat eşiğinden geçebilmeli, ikinci olarak da iletilen mesajlar, benzer kültürel birikimler ya da sosyal özellikler taşıyan kişiler arasında, anlam bozulmasına uğramadan aktarılabilmelidir. Yani alıcı, mesajı gönderenle anlam çatışması yaşamamalıdır. Bu nedenle müzik, "ikna amaçlı iletişim" için çok etkili ve sıkça başvurulan bir araçtır.

Cowell müziğin etkin bir propaganda aracı olmasını ve hangi yönleriyle etkili olduğunu şu şekilde açıklar:

> "Birincisi hem sözel hem de melodik anlamda müziğin kendisi mesaj içeriği taşımaktadır. Yani "ileti; müzikal ürünün bizzat kendisidir." İkincisi ise müzik, iletilmek istenen mesajlar için "kanca" vazifesi görmekte, alıcının mesajla buluşturulmasında etkin rol oynamaktadır. Bu, mesajların hedef kitle üzerindeki etkisini artırmak amacı (örneğin, siyasal içerikli konuşmalardan önce dinletilen müzik) taşıyabilmektedir". (Aktaran Şahin, 2008: 64)

Şahin, Cowell'in müziğin propaganda için etkin bir yol olduğu yaklaşımını aktarıp, popüler şarkıların tanınmışlığı ve yaygın kullanımıyla birlikte, verilmek istenen mesajların iletilmesinde etkili bir şekilde kullanılmalarına olanak sağladığı ve kolay adapte olabilirliğinden dolayı müziğin, mesajın dinleyiciler üzerindeki etkisini arttırdığı yaklaşımına dikkat çekerek devam eder:

> "Mesajların müzik eşliğinde sunulması algılamayı kolaylaştırıp kabul edilmeme riskini ortadan kaldıracaktır. İnsanlar müziği isteyerek, gönüllü bir şekilde zihinlerinde tutarlar. Bu yüzden okumakla nadiren ilgisi çekilen insanlara müzikle ulaşılabilir. Bu, özellikle siyasal tanıtım kampanyalarında ve ürün reklâmlarında işe yaramaktadır. Bu yüzden politikacılar seçim öncesi propagandalarda, mitinglerde kalabalığın coşkusunu artırmak ve duygusal bir ortam oluşturmak için müziği kullanırlar. Bu doğrultuda müzik özel amaçlar başarmak için kullanılabilecek bir toplumsal değişim silahıdır". (Aktaran Şahin, 2008: 63)

Odabaşı ve Oyman (2003) beraber yürüttükleri çalışmalarında, müziğin etkin bir propaganda aracı olduğu ve müzik ile birlikte, verilen fikirlere daha da sempatik yaklaşıldığı ve alıcı tarafından direnç gösterilmediği, aynı zamanda müzikle iç içe yapılan sürekli tekrarlarla akılda kalıcılığın arttığını ifade eder. Bunun yanı sıra propagandada hedef kitlede yaratılmak istenen etkiye göre söz ve müzik uyumu olması gerektiğini de belirtirirler (Odabaşı ve Oyman, 2003: 28).

Joseph Stern ise Odabaşı ve Oyman'ın yaklaşımına paralel olarak neşelendirme, coşkulandırma, ağıt, destek için çağrı, yergi ve zafer müziği olarak tasnif edilen propaganda müziklerinde sözel ifadeler, uygun ses, çalgı ve makamlarla desteklenemiyorsa beklenen etkiyi göstermeyeceğini belirtir (Aktaran Şahin: 2008: 65).

Yani hedef kitleyi, coşturmak hedeflenirse farklı, hüzünlendirmek istenirse farklı müzikler kullanılmalıdır.

2.2. Müziğin Pragmatik Kullanımı Bağlamında Seçim Şarkılarına Tarihsel Bir Bakış

Müziğin tarihsel geçmişine bakıldığında, pragmatik anlamının ve bu sebeple kullanım alanlarının çeşitliliğinin çok eski süreçlere dayandığını ifade etmek mümkündür. Günlük hayatın hemen her alanında, örneğin yol şarkıları, iş şarkıları, grup şarkıları gibi şarkıların çoğu, belirli bir amaca hizmet eden şarkılardır. Şarkıların yazılma nedenleri çoğu zaman, motivasyonu arttırma, verimliliği arttırma, grup ve aidiyet bilinci oluşturma gibi edinimleri amaçlar. Müziğin pragmatik anlamı olarak, kullanım alanlarından biri de seçim şarkılarıdır.

Müziğin pragmatik kullanımları tarihsel olarak çok eski süreçlere dayansa da, siyasal iletişimin bir öğesi olan propaganda aracı olarak kullanımı ise 1900'lerden itibaren görülmektedir. Şahin bu kullanımın en verimli örneklerinin, Birinci Dünya Savaşı ile İkinci Dünya Savaşı arasında bazı ülkelerin kullandıkları müzikli propaganda metoduyla ortaya çıktığını ele alır (Şahin, 2008: 64). Bu dönemde ideolojik ve ekonomik olarak güçlü ülkeler arasında yaşanan mücadelelerde, müzikli propaganda oldukça önemli bir rol oynamaktadır.

1960'lardan sonra ise, günümüze kadar gelen süreçte, dünyada müzikli seçim kampanyalarının, belirli bir şöhrete sahip müzisyenlerin hazırladığı ve hatta kimi zaman bu seçim kampanyalarına bizzat dâhil olduğu bir siyasal iletişim sürecinde ilerlediği görülmektedir. Dönemin popüler şarkılarından yararlanma eğiliminin arttığı görülmektedir. Amerikan Başkanı Reagan'ın Vietnam Savaşı sonrası Amerikan birlik ve beraberliğini tekrar canlandırmak adına Bruce Springsteen'in "Born in USA" şarkısını kullanması, bu sürece örnek olarak verilebilir. Yine Almanya'da Merkel'in seçim kampanyalarında, dünyaca ünlü bir grup olan Rolling Stones'un "Angie" isimli parçasını kullanarak seçimi kazanması bir başka örnektir.

Müziğin propaganda aracı olarak kullanıldığı tarz siyasal iletişim, 1960'lardan sonra sadece otoriter rejimlerde kalmayıp, tüm dünyada teknolojik gelişimlere paralel olarak yayılmaya başlamıştır. Öztürk bu duruma örnek olarak Varşova Paktı'nda propaganda aracı olarak kullanılan ABD'de Başkan Franklin Roosevelt'in "Happy Days are Here Again" ve Başkan Dwight Eisenhower'ın "They Like Ike" isimli şarkıları gösterir (Öztürk, 2014: 200). Öztürk tarihsel süreci şu şekilde aktarmaya devam eder:

> "O dönemde Türkiye'de yeni yeni gelişmeye başlayan demokrasinin de etkisiyle (1946 yılında Demokrat Parti'nin kuruluşu ile çok partili hayata geçilmesi ve ardından 1950'de DP'nin tek başına iktidar olması) siyasal iletişimde müzik kullanımının ilk örnekleri görülmüştür. Ancak bunlar DP Marşı ve Adnan Menderes'in miting konuşmalarını içeren plaklar olup meydanlarda kitleleri coşturmak amacıyla kullanılan plaklar değildirler. DP ve CHP 1950, 1954, 1957 seçimlerinde müzik kullanımından ziyade bastırdıkları afişler ve devlet radyosundan yapılan propagandaları ile seçmenlere seslerini duyurabilmişlerdir". (Öztürk, 2014:201)

Türkiye'de seçimli müzik propagandalarının başlayışı 1960'lı yılların başına dayanır. Siyasal iletişimi ve propagandayı, müzikle destekleme yolu olarak ele alınan seçim şarkılarının, Türkiye'de ilk örneği, Türkiye İşçi Partisi (TİP) tarafından, 1965 yılı Milletvekili Seçimleri'nde kullanılmıştır. Bestesi Erdem Buri'ye ait, Tülay German'ın söylediği "Yarının Şarkısı" adındaki şarkı, seçmene gelecek için umut ve var olandan farklı bir siyaset tarzı vaat etmektedir. (Öztürk, 2014: 201).

Bu çalışmada incelediğim seçim şarkılarının tarihsel verilerinin birçoğu, Selim Öztürk'ün "Siyasal İkna ve Seçim Müzikleri: Türkiye Üzerine Bir İnceleme" (2014) çalışmasından elde edilmiş, Türkiye'de müzikli propagandanın ve seçim şarkılarının tarihsel süreçleri Öztürk'ün çalışmasında olduğu gibi aktarılmıştır.

2.2.1. 1973 ve 1977 Milletvekili Seçimleri

1973 yılında yapılan Milletvekili Seçimleri, Türkiye'de hem görsel hem işitsel basında, propagandaların yapılması adına çalışmaların başladığı tarih olarak kabul edilir. 1972 yılında Cumhuriyet Halk Partisi (CHP) Genel Başkanlığına gelen Bülent Ecevit'in farklı bir ideoloji olarak, "ortanın solu" kavramını 12 Mart Muhtırası karşısında, halkın taleplerini öne çıkaran bir çizgiye çekmesi, o dönemde etkili bir kampanya olmuştur. Duman ve İpekşen çalışmalarında bu durumu, 12 Mart Muhtırasının getirdiği gergin ortam, demokrasiye bulunulan müdahale, IMF ile Türkiye'nin tanışması, ABD ile yaşanan afyon krizi, Kıbrıs Olayları ve ardından gelen Barış Harekâtı ile gelişen milliyetçi dalga, devrimci-sol görüşlü öğrencilerin idam edilmeleri olarak ele alır (Duman ve İpekşen, 2013: 123).

Öztürk'e (2014) göre 1968 yılında Avrupa'da ve dünyada meydana gelen özgürlük ve sol eksenli dalga, fikirleri İnönü'nün devletçi tavrından ziyade daha özgürlükçü olan Bülent Ecevit'i 1973 seçimlerin öncesinde CHP Genel Başkanlığına ve ardından da seçimlerde yeni CHP'yi birinci parti konumuna getirmiştir. Bu süreçte, daha önce sadece TİP'in mitinglerinde görülen seçim müziği ile halkla siyasal iletişim kurma yolu siyasi tarihimizde daha önce hiç görülmediği boyutta kullanılmaya başlanmıştır (Öztürk, 2014: 201). Reklam ajanslarından profesyonel destek alınan ilk seçimler ise 1977 seçimleridir. İlk kez parti liderleri seçim planlamalarını profesyonellere bırakmaya başlamışlardır (Duman ve İpekşen 2013: 125). Adalet Partisi (AP) seçim propagandalarını basın yoluyla yayınlayan ilk partidir. İsmail Cem'in TRT Genel Müdürü olduğu bu dönemde, TRT'de parti liderlerinin propaganda yaptığı dönem başlamıştır.

1977 Milletvekili Seçimleri hem CHP'nin hem de AP'nin seçim kampanyalarında, seçim şarkılarından etkin bir biçimde yararlandığı bir dönem olmuştur. Öztürk bu seçimlerde CHP'nin müzik stratejisinde parti vurgusundan ziyade lider vurgusu yapıldığını ve emek, barış, aydınlık gibi solun kullandığı kavramlar üzerinden yapılmış şarkıların etkin olduğuna dikkat çeker (Öztürk, 2014: 203). CHP'nin

seçimde kullandığı kampanya, dönemin popüler şarkıcıları Ali Rıza Binboğa, Ünol Büyükgönenç, Dervişan Orkestrası, Gülgün Alanyalı gibi isimlerin kampanyalarda kullanılmasıdır. Meriç'in yaklaşımı da bu durumu destekler niteliktedir. Ali Rıza Binboğa'nın "Yarınlar Bizim" şarkısının sözleri olan, "özgürlük ve barış, tüm insanların özlemi olacak yarınlarda; anam bacım kardeşim eşim dostum yandaşım daha da mutluyuz yarınlarda" sözleri büyük ilgi görmüştür. CHP'ye yakın görüşlü şarkıcılarının eserlerinden yararlanmak şeklindeki örneklerden biri de 1970'lerin ünlü sanatçısı Şenay'ın "Sev Kardeşim" ve "Hayat Bayram Olsa" gibi dönemin popüler parçaları, Bülent Ecevit'in Genel Başkan olduğu CHP'nin ilk seçimlerinde kullanılmış ve halktan da büyük ilgi görmüştür (Meriç, 2007: 55). Yine Ertuğrul Özkök'e göre Şenay'ın "Sev Kardeşim" parçası Türk siyasetinde kullanılan en başarılı seçim şarkıları arasında gösterilmektedir (Aktaran Öztürk, 2014: 203).

Bu dönemin CHP seçim şarkıları adına dikkat çeken özelliklerinden biri de, şarkı sözlerinin rakip partilere herhangi bir yergi içermemesidir. Genel olarak şarkılar, umut kardeşlik, daha güzel ülke gibi mesajları vurgulamaktadır. Gülgün Alanyalı da Bülent Ecevit'in şiirlerinden olan "Uyum" adlı şiiri besteleyerek Ecevit'in kapak fotoğrafı olan bir plak çıkartmıştır. Şarkının Ecevit'in kaleme aldığı *"*boşluğa bulut, buluta yağmur, yağmura toprak ne güzel uymuş; gündüze güneş, güneşe tarla, tarlaya başak ne güzel uymuş*"* güftesi, Ecevit'in halk kitleleri arasında etkili olan "toprak ekenin su kullananın" sloganı ile de uyumlu bir izlenim yaratmıştır (Öztürk, 2014: 203). Dönemin popüler gruplarından Dervişan ve CHP'ye yakınlığı ile bilinen ünlü sanatçı Ünol Büyükgönenç'in birlikte hazırladığı "Yeni Bir Türkiye" şarkısı da kampanyada kullanılmıştır.

Anti – komünizm propagandası ve muhafazakâr milliyetçilik ideolojisiyle yola çıkan AP de 1977 seçimleri için müzikli propaganda yöntemini kullanmıştır. AP hem seçim sloganları hem de şarkı sözlerinde, mizahi gücü yüksek, eleştirel ve uyarıcı içeriklere sahip cümleleri kullanmayı tercih etmiştir. Öztürk Serengil bu olay ışığında 1977 seçimlerine, dönemin popüler şarkılarından "Zühtü" isimli şarkının sözlerini değiştirerek girmiştir. "Milliyetçi Zühtü", "ecdadının kemikleri sızlıyor be Zühtü,

komüniste kanma Zühtü, ar namus gider Zühtü, din iman kalmaz Zühtü*”* gibi sözleri barındırarak, 1977 seçimlerinde Adalet Partisi tarafından kullanılmıştır.

2.2.2. 1983 ve 1987 Milletvekili Seçimleri

1983 seçimleri, müzikli propagandanın daha profesyonelce ve etkin biçimde uygulandığı, birden fazla seçim şarkısının üretildiği, bu şarkıların kasetlere basılarak Türkiye'nin her köşesine gönderildiği, kısaca müzikten aktif olarak yararlanılmaya başlayan seçim dönemi olarak ortaya çıkmıştır.

12 Eylül 1980 darbesinden sonra, 20 Mayıs 1983 yılında Turgut Özal liderliğinde kurulan Anavatan Partisi (ANAP), 1983 Milletvekili Seçimlerinde %45,1 oy alarak iktidar partisi olmuştur.

1983 ve 1987 yıllarında ANAP, aynı seçim stratejilerini izlemiş, aynı propaganda ve siyasi söylem ve üslubu benimsemiştir. Bu seçimlerin sonunda da %36,3'lük oy alarak birinci parti olmuştur.

ANAP siyasi propagandasını, lidere yapılan vurgu ve lideri ön plana çıkartma üzerinden gerçekleştirmiştir. ANAP açısından 1980 sonrası seçim stratejilerinde en önemli nokta, sert ideolojik söylemlerin kullanılmaması ve bunun yerine daha merkezde yer alan, güncel ve kişisel sorunlara yönelen söylemlerin benimsenmeye çalışılmasıdır.

Öztürk'e göre profesyonel anlamda kitlelerle, müzikler üzerinden siyasal iletişim sağlanması, Özal'ın izlediği seçim stratejisi ile başlamıştır. ANAP'ın seçim müzikleri incelendiğinde en akılda kalıcı olanı ve partinin uzun süre kullandığı, 1983 seçimlerinde ANAP ile bütünleşen, sözleri Mehmet Erbulan'a, bestesi İsmet Nedim'e ait "Arım Balım Peteğim" şarkısı olmuştur (Aktaran Öztürk, 2014: 206). Şarkının sözleri değiştirilerek "Arım balım peteğim, Anavatan çiçeğim, Bilsem ki öleceğim, Yine onu seçeceğim, Tek ümidim her şeyim, Özal benim liderim*”* şeklinde seçmenlere sunulmuştur. ANAP'ın kullandığı parti logosu (bal peteği halindeki Türkiye haritası

üzerindeki arı) ile de uyumlu olması, şarkının ANAP ile bütünleşmesinde önemli rol oynamıştır.

Seçim kampanyalarının tamamında, reklamcılardan profesyonel destek alan Özal ve partisi ANAP, siyasi süreçte diğer partilerden ayrılmıştır. Öztürk bu durumu 1983 Milletvekili Seçimleri için Özal'ın görüntülerini kaydeden ve bol bol kaset bastıran MAN Ajans'ın, bütün taşra örgütlerine bunları göndermesi ve seçim kampanyalarında Turgut Özal üzerine yoğunlaşmasını ele alır (Öztürk, 2014: 206). ANAP, seçim stratejisinde lidere yapılan vurguyu ön plana çıkarır. Turgut Özal, açık oturumlara katılması ve ulusa sesleniş konuşmaları düzenlemesi, konuşurken eline kalem alması, başının üzerinde ellerini birleştirerek verdiği kucaklama ve birleştirme selamı, kıyafeti, söylemi ve hobileri ile daha önceden kamuoyunun pek bilmediği bir siyasal iletişim modelini Türkiye'ye taşımıştır (Aktaran Öztürk, 2014: 206). Turgut Özal, eşi Semra Özal ile birlikte de kamuoyu ve kitlelerle siyasal iletişim kurabilen ve mesaj verme yolunu kullanan bir lider olarak ortaya çıkmaktadır. Örneğin, 1990 yılında hazırlanan videokasette Boğaz Köprüsü'nü araba ile geçen Özal ailesi Turgut Özal'ın "hadi bir kaset koy da neşelenelim Semra" söylemi ile çok etkin bir propaganda yöntemi olarak tarihe geçmiştir (Öztürk, 2014: 206).

1980 sonrası seçim stratejilerinin temel parametrelerinden biri, popüler kültürün neredeyse tüm dinamiklerinin, seçim kampanyalarına girmesidir. Yetkin bu durumu, "Soğuk Savaş döneminin ardından halkların, büyük şirketlere, siyasi partilere ve devlet kurumlarına duyduğu güvenin azalması, başta Amerika olmak üzere hemen hemen tüm Avrupa ülkelerinde popüler kültür, siyasal iletişimde toplumları tekrardan manipüle edebilmek amacıyla, 1980'lerle birlikte hızlı bir gelişme içine giren küreselleşmenin (globalizasyon) de etkisiyle gündeme gelmesi*"* olarak ele alır (Yetkin, 2011: 30). Özkan da (2004) o dönemde Avrupa'da hızla yükselen "Yeni Sağ" akımını temsil eden liberal-muhafazakâr partilerin, popüler kültürün kitleleri etkileme gücünden yararlandığını ve Soğuk Savaş'ın Batı'daki elitlerinin ilerici, kozmopolit ve liberal- demokratikleşme vurgulu politikalarına karşı daha tepkisel popülizmi, tüketim kültürünü ve tutuculuğu öne çıkaran politikaları benimsemeye başladıklarını söyler (Özkan, 2004: 34).

Türkiye'de ise bu gelişmelerin ANAP döneminde olduğu görülmektedir. Popüler kültürün, siyasal alanda kullanımına en güzel örneklerden biri, daha önce resmî kurumlarca yasaklanan arabesk müziğin, Özal döneminde yaşadığı serbestliktir. Özal'ın toplum içerisinde yaygınlaşmış bu müzik kültürünü serbestîye kavuşturması ve kendisinin de sempati duyduğunu belirtmesi, topluma vaat etmiş olduğu dört eğilimi birleştirme klişesinin de ispatı olarak algılanmıştır (Öztürk, 2014:206). Bu dönemin popüler türü olan arabeski benimseyen Özal, dolayısıyla büyük şehirlerde birikmiş gecekondulaşmanın da etkisiyle, ciddi bir kitlesel güç haline gelmiş kesimlerin temsilcisi oluvermiştir (Özbek, 1998: 104). Bunun yanı sıra Turgut ve Semra Özal'ın magazinle son derece iç içe olması da popüler kültür örneklerinden biridir.

1987 Milletvekili Seçimleri'nde %24,8 oy alarak ikinci parti olan Sosyaldemokrat Halkçı Parti (SHP) ise, 1985 yılında, kapatılan CHP yerine Erdal İnönü başkanlığında kurulmuştur. SHP, Yorum Ajans ile yürüttüğü seçim kampanyasında, "Limon gibi sıkılmaya dur de!" sloganı ile yola çıkmış ve Leman Sam, Edip Akbayram, Cem Karaca, Sezen Aksu, Nilüfer, Kayahan, Zuhal Olcay gibi isimlerden oluşan "Ünlüler Korosu" ile başarı kazanmıştır. Yorum Ajans Genel Müdürü Mehmet Ural'ın yönetiminde hazırlanan seçim kampanyaları, mizahi bir söylemi belirlemiş ve şarkılar da bunun üzerine oluşturulmuştur. Dönemin popüler şarkılarından olan "Karlar Düşer" isimli parçanın sözleri değiştirilmiş ve koro tarafından seslendirilmiştir.

2.2.3. 1991 ve 1995 Milletvekili Seçimleri

Türkiye'de siyasal iletişimin temel dinamiği, 1990'lı yılların başından itibaren popüler kültür üzerinden olmuştur. Öztürk bu dönemi "her liderin ve partinin bir reklam şirketi veya kampanya şirketi olduğu dönem*"* olarak ele alır (Öztürk 2014: 208).

1991 yılı seçimleri için ANAP Genel Başkanı Mesut Yılmaz, seçim kampanyasını Türker İnanoğlu'na vermiştir. İnanoğlu da söz yazarı Aysel Gürel'e Yonca Evcimik'in o yıllardaki ünlü "Abone" şarkısını uyarlamasını ısmarlamıştır

(Aktaran Öztürk 2014: 208). Sezen Aksu'nun şarkısı "ANAP'ımız var bir de başkanımız var ne yok; biliyor herkes onda başkalık buluyor ne kadar. En büyük sen! Hadi bakalım yeni baştan yılmıyoruz yarıştan. Yine en büyük Mesut Yılmaz sorumlu bu vatandan*"* dizeleriyle ve Yonca Evcimik' in şarkısı "Mesut Yılmaz güneşimiz, bu seçimde umut biziz; yine sizlerle el ele bir dünya düşlemeliyiz. ANAP'lıyız ANAP'lı biz farklıyız çok farklı hem güçlüyüz hem haklı vatan için hayırlısı" dizeleriyle ANAP'ın yeni genel başkanını tanıtmış, ayrıca da siyasi yasağı kalkan Doğru Yol Partisi'nin (DYP) ve Süleyman Demirel'in karşısında aktif bir propaganda yapmasına yardımcı olmuştur (Öztürk, 2014: 208). Bu dönemde de ANAP'ın siyasal iletişim modeli lidere vurgu üstüne kuruludur. Özal dönemine olduğu gibi söylemler yumuşatılmış ve ideolojik söylemlere yer verilmemiştir. ANAP 1991 yılı seçim şarkılarının tamamını, dönemin popüler şarkılarının sözlerini değiştirerek oluşturmuş ve bunun için yüksek bir bütçe ayırmıştır. ANAP'ın oluşturduğu yüksek bütçeli kampanyaya rağmen, DYP, %27'lik oy oranıyla birinci parti olmayı başarmış, ANAP ise %24 oy oranı ile ikinci parti olmuştur.

DYP'nin Genel Başkanı olan Tansu Çiller 1995 seçimlerinde "Haydi Türkiye'm İleri" videokaseti ile seçmene hitap etmiştir. Aynı videokasette İzel'in "Biz Hep Böyleyiz" şarkısı, "Çiller geliyor daha ileriye, Daha ileriye haydi Türkiye'm, İşte yeniden yeni bir Türkiye, Tansu Çiller'le doğru hedefe" sözleri ile uyarlanmıştır. ANAP ise 1991 yılındaki seçim şarkılarının birçoğundan tekrar yararlanmıştır.

Öztürk bu noktada, dönemin en güçlü merkez sağ partilerinin arasında yaşadığı rekabetten çok, liderlerin arasındaki rekabete dikkat çekerek, Mesut Yılmaz ve Tansu Çiller'in kendi kişisel imajları, reklamlar ve kampanyalar vasıtasıyla orantısız biçimde partilerinin önüne geçtiğini belirtir (Öztürk 2014: 209). Yürütülen seçim kampanyaları ve siyasal iletişim modeli, tamamen liderlerin üstüne kurulmuş ve yüksek bütçeli seçim kampanyaları yürütülmüştür. Seçim şarkılarının odağında partilerden ziyade liderlerin isimleri vurgulanmıştır.

Ahmet İnsel'e göre merkez sağın halkla iletişiminin kesilmesinde en önemli sosyo-ekonomik etken, Özal'ın ismini koyduğu "orta direk" sınıfın merkez sağa desteğinin çökmesidir. İnsel bu durumu şöyle açıklar:

> "Merkez sağ, 1980 sonrası ihracata dayalı ekonomik modelin bir sonucu olarak türeyen orta boy kentlerde oturan, çoğunluğu küçük veya orta boy işletmelerde çalışan, hem işveren hem de çalışan konumunda bulunan yeni orta sınıf kesim ile Demirel'e desteğini hep veregelmiş geleneksel esnaf ve tüccar zümresinin ittifakının desteğini kaybetmeye başlamıştır". (Aktaran Öztürk, 2014: 209).

1995 seçimlerinde ise Çiller ve Yılmaz döneminde artan lider rekabetinin aksine terör olayları, ekonominin kötüye gitmesi, işsizlik oranlarındaki artış gibi nedenlerden dolayı, ideolojik söylemlerin arttığı, lidere yönelik yapılan reklam kampanyalarından ziyade, tekrar ideolojiye vurgu yapılan, sert söylemler içermeyen siyasal iletişim biçimleri tercih edilmiştir.

Öztürk bu duruma örnek olarak, 1995 yılı seçimlerinde bu siyasal iletişim yolunu izleyen Refah Partisi'nin (RP) birinci parti olmasını gösterir (Öztürk 2014: 210). Bu dönemde genel ve yerel seçimlerde kullanılan dini ve milli değerlere yapılan vurguların benimsendiği marşlar Refah Partisi'nin seçim şarkılarını oluşturmaktadır. Bu şarkılarıdan bazıları "Refah'ın Vakti Geldi", "Türkiye'me Hep Refah Yağacak", "İnananlar Geliyor", "Gülsün Milletin Yüzü", "Refahta Birleşelim", "Gel Katıl Bize" gibi seçim şarkılarıdır. En etkili seçim şarkısı ise Yıldırım Gürses'in seslendirdiği "Müjdeler Olsun Refah Geliyor" şarkısı olmuştur.

Refah Partisi'nin bu siyasal iletişim yöntemi, popüler şarkıların sözlerinin değiştirilerek yeniden sunulması yönteminden daha etkin olmuştur. Refah Partisi'nin bütün şarkılarında, dini ve milli motifler daima ön planda olup birlik, adil düzen ve hizmete yönelik söylemler ön plana çıkartılmıştır. Öztürk Refah Partisi'nin seçim şarkılarına yönelik stratejisini, 1995'te diğer popüler kültür şarkıları ile seçimlere hazırlanan merkez partilerinden farklılığına dikkat çeker:

> "En temel fark ise, siyasal iletişimin doğrudan halkla, lideri göz önünde bulundurmadan, ideolojik söylemler ile yürütülmesi, dini ve milli değerlere sıkça vurgu yapılmasıdır. İkna edilmek istenen kitleye yönelik verdiği mesajların içerisinde pek çok uyarıcı bulunmaktadır. Refah Partisi'nin özellikle kampanyalarında kullandığı "Refah" ve "Milli Görüş" vurguları topluma yönelik adil düzen, eşit bölüşüm, sosyal adalet, temiz siyaset, din ve vicdan özgürlüğü gibi birçok konuda çok sayıda mesajı iletmektedir. Milli Görüş fikri de lideri ile bütünleşmiş bir ideoloji olarak sunulmaktadır. Bundaki neden Milli Görüş ideolojisinin teorisyenin bizzat Necmettin Erbakan'ın olmasıdır". (Öztürk 2014: 210)

1995 yılı Milletvekili Seçimleri'nde ikinci parti olan ANAP ve üçüncü parti DYP ise, aynı seçim stratejilerini sürdürmüş bu nedenle oy kaybı yaşamaya devam etmişlerdir.

2.2.4. 1999 Milletvekili Seçimleri

1999 yılı Milletvekili Seçimleri, 28 Şubat süreci, artan terör olayları, Abdullah Öcalan'ın yakalanması gibi siyasi olayların ışığında gerçekleşmiş ve DSP ve MHP'nin başarı elde ettiği seçim olarak ortaya çıkmıştır.

1999 seçimlerinde reklamlara büyük bütçe ayıran partilerin oy oranları gerilemiştir. Öztürk bu durumu "halk nazarında cafcaflı tanıtım ve müziklerden ziyade lüks olmayan bir makam aracı ve sırta giyilen iddiasız bir mont trilyonluk reklamların yapamadığını yapmayı başarmıştır" olarak açıklar (Öztürk 2014: 211).

Bülent Ecevit, kurduğu Demokratik Sol Parti (DSP) ile iktidara gelmiş ve %22,2 oy almıştır. Ecevit'in yürüttüğü siyasal iletişim modeli, tıpkı CHP döneminde olduğu gibi, ideolojik fakat sert söylemler barındırmayan bir modeldir. Lidere yapılan vurgu tekrar ön plana çıkmıştır. Öztürk bu durumu Bülent Ecevit'in kampanyaları ve seçim şarkılarında öyküleme ve sosyal öğrenme yönteminin etkili olduğuna bağlar (Öztürk 2014: 211). Bülent Ecevit'in sosyal demokrat ve sosyal dayanışmacı kişiliği, işçi dostu profili, "Kıbrıs Fatihi" gibi unvanları siyasi kampanya sürecini olumlu etkilemiştir. Kendine özgü yarattığı "Karaoğlan" imajı, sade kıyafetleri, sade yaşantısı, dürüst ve eğitimli bir lider imajı, Ecevit'in toplumu iknasında pay sahibidir (Öztürk 2014: 211).

Ecevit'in seçim kampanyaları ve siyasi imajı ile bütünleşen, sözlerini kendinin yazdığı "Gözün Aydın Türkiye" şarkısı, 1999 yılı seçimlerinde başarılı olmuştur. "Gözün aydın Türkiye ak güvercin geliyor, Güçlendikçe DSP halkın yüzü gülüyor" sözleri ile birinci parti olan DSP, dönemin "yüksek tansiyonlu" siyasi ortamından yorulan halkı rahatlatma, alternatif bir gelecek sunma amacı taşımıştır.

1999 yılı Milletvekili Seçimleri'nde iktidarı paylaşan bir diğer parti Milliyetçi Hareket Partisi (MHP) ise, seçim stratejisini DSP'den farklı olarak daha ideolojik ve sert bir söylem üstüne kurmuştur. Mustafa Yıldızdoğan'ın "Türkiyem" şarkısı ile seçimlere giren MHP, yeni Genel Başkan Devlet Bahçeli ile daha önceki dönemlerde benimsediği sert söylemlerden uzak ve birlik beraberlik vurgusu içeren, "Türkiyem" şarkısı ile kampanyasını yürütmüştür.

III. BÖLÜM
ALAN ÇALIŞMASI: 2014 MAHALLİ İDARELER GENEL SEÇİMLERİNDE KULLANILAN SEÇİM ŞARKILARI

III. BÖLÜM
ALAN ÇALIŞMASI: 2014 MAHALLİ İDARELER GENEL SEÇİMLERİNDE KULLANILAN SEÇİM ŞARKILARI

3.1. Müziğin Pragmatik Kullanımı Bağlamında Türkiye'de Seçim Şarkıları: 2014 Seçimleri Örneği

Bu çalışma, 30 Mart 2014 tarihinde yapılan Mahalli İdareler Genel Seçimleri (Yerel Seçimler) alan çalışmasının genelini oluştururken bunun yanı sıra yakın dönemde gerçekleştirilen 10 Ağustos 2014 Cumhurbaşkanlığı Seçimi ve 2014 Mahalli İdareler Genel Seçimleri seçimlerde İzmir'de miting yapmayan Milliyetçi Hareket Partisi'nin (2014 Mahalli İdareler Genel Seçimleri'nde aynı şarkıları kullandığı için) 7 Haziran 2015 Milletvekilli Seçimi öncesinde yapmış olduğu İzmir mitingini içermektedir. Çalışmanın tamamı İzmir'de gerçekleştirilmiş ve yukarıda belirtilen seçim süreçlerinden önce Adalet ve Kalkınma Partisi, Cumhuriyet Halk Partisi, Milliyetçi Hareket Partisi'nin İzmir'de gerçekleştirdiği mitingler incelenmiştir. Mitinglerin tamamı İzmir Alsancak Gündoğdu Meydanı'nda gerçekleşmiştir.

Gözlem yoluyla incelenen bu mitinglerin ilki, 16.03.2014 tarihinde Adalet ve Kalkınma Partisi'nin Mahalli İdareler Genel Seçimleri'nden önce gerçekleştirdiği etkinliktir. Saat 14.15'te başlanılan inceleme saat 18.30'a kadar sürmüştür. Miting boyunca çalınan seçim şarkıları sırasıyla, Bu Memleket Bizim, Beraber Yürüdük Biz Bu Yollarda, Uzun Adam, Daima Aşk Daima Millet, Binali Yıldırım'la Çok Kolay, Haydi Ege Akdeniz, Recep Tayyip Erdoğan (Dombra), İnandık Hakka, tekrar olmak üzere Bu Memleket Bizim, Beraber Yürüdük Biz Bu Yollarda, İlle Ak Parti ve Daima Aşk Daima Millet'tir. Bu şarkıların tamamı, ileride daha detaylı olarak incelenecektir. Alsancak Gündoğdu Meydanı ile Cumhuriyet Meydanı arasındaki alan neredeyse tamamen dolmuştur. Her yaş grubundan katılımcı vardır. Ağırlığı, genç ve orta yaştan katılımcılar oluşturmaktadır. Mitinge gelen herkese Türk bayrağı, Ak Parti flaması, kafa bandı, bileklik gibi aksesuarlar ücretsiz olarak dağıtılmıştır. Yaklaşık 16.30'a kadar süreç, AK

Parti mitinglerinde sahne alan ve tanıtımları yapan Ömer Günaydın'ın, ara ara bölümlerde katılımcılara neler yapmaları ve nasıl tezahürat etmeleri konusunda yönlendirmelerde bulunması ve seçim şarkılarını hiç ara vermeden çalması ile geçmiştir. 16.30 civarı ise önce tüm ilçelerin belediye başkan adayları tanıtılmış ve son olarak da kendisine özel bestelenen "Binali Yıldırım'la Çok Kolay" isimli şarkı eşliğinde Büyükşehir Belediye Başkan Adayı Binali Yıldırım sahneye çıkmıştır. Binali Yıldırım'dan sonra, "Dombra" eşliğinde sahneye gelen Recep Tayyip Erdoğan'ın konuşması başlamıştır. 18.30 sularına kadar süren konuşmadan sonra miting sona ermiştir. Mitingin dikkat çekici yanlarından bir tanesi, katılımcıların şarkıların tamamına yüksek sesle eşlik etmeleridir. Şarkı sözlerinin çoğu, katılımcılar tarafından bilinmektedir.

İncelenen ikinci etkinlik ise 23.04.2014 tarihinde Cumhuriyet Halk Partisi tarafından gerçekleştirilen miting olmuştur. 13.30'da başlayan miting 17.00 civarına kadar sürmüştür. 13.00'da daha önce AK Parti mitinginde olduğu gibi Pasaport İskelesi'nden Gündoğdu Meydanı'na kadar kalabalık bir grupla, gelen katılımcıların davranışlarını gözlemlemek adına yürünmüştür. AK Parti mitingine göre sayıca çok daha kalabalık bir katılım olup, gelen katılımcıların ağırlığı orta yaş ve üzeri bir kitledir. 13.45 sularında miting alanında çalınan ilk şarkı, Onur Akın bestesi olan "Kılıçdaroğlu" isimli şarkıdır. 14.00'da Onur Akın'ın "Bir Islık da Sen Çal" ve daha sonra da yine Onur Akın'ın "Güldür Yüzümüzü CHP" isimli parçalarına yer verilmiştir. AK Parti mitinginde olduğu gibi 14.30'da İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı ve Başkan Adayı Aziz Kocaoğlu ve ilçe belediye başkan adayları tek tek sahneye davet edilmiştir. Adaylar sahneye gelip tanıtılırken, "Haydi Şimdi CHP ile" ve "Varlık İçinde Birlik İçinde Özgür Biçimde" isimli şarkılar çalınmıştır. Daha sonra Aziz Kocaoğlu konuşmasına başlamıştır.

CHP'nin seçim şarkıları sayıca az olduğundan dolayı aynı şarkılar sıkça ve aralıksız tekrarlanmıştır. Şarkıların sözlerinin geneli, rakip partilere yönelik eleştirişleri barındıran içeriklere sahiptir. Katılımcılar da bu şarkı sözlerine hem eşlik ederek hem de zaman zaman ıslıklarla tepkilerini göstererek eşlik etmişlerdir. Bu konuşmaların

ardından sahneye çıkan görevli kişinin, anonslar ve katılımcılara yaptırdığı tezahüratlarla miting alanında bulunan katılımcıların motivasyonlarını yükseltmeye çalıştığı gözlemlenmiştir. Bu sırada 15.00'te önce Edip Akbayram'ın söylediği, "Yıkılacak Bu Saltanat" isimli şarkı çalınmıştır. Bu şarkının özelliği, şarkının Kemal Kılıçdaroğlu'nun söylediği bir şiir ile başlamasıdır. Bu şarkının ardından hemen Nilüfer Sarıtaş'ın "Ak Dediler Kara Çıktı" isimli şarkısı çalarken Kemal Kılıçdaroğlu sahneye gelerek konuşmasına başlamıştır.

Yaklaşık bir buçuk saate yakın konuşma yapan Kılıçdaroğlu'nun ardından CHP mitingi 17.00'de sona ermiştir. Katılımcıların neredeyse tamamı Türk bayraklarıyla gelmiştir. Şarkılara eşlik oldukça yüksektir. AK Parti mitinginde atılan sloganlar genel olarak Recep Tayyip Erdoğan lehine olup, lideri ön plana çıkarırken, CHP mitinginde ise, lidere yönelik olarak Mustafa Kemal Atatürk lehine, ağırlıklı olarak cumhuriyet ve laiklik olguları üzerinedir.

Üçüncü olarak, 10.08.2014'te, Cumhurbaşkanlığı adaylarından biri olan Recep Tayyip Erdoğan'ın 02.08.2014'te İzmir'de gerçekleştirdiği miting ise bu çalışmanın bir diğer gözlem konusudur.

02.08.2014'te İzmir Alsancak Gündoğdu Meydanı'nda gerçekleştirilen miting genel olarak incelendiğinde, AK Parti'nin 2014 Mahalli İdareler Genel Seçimleri aşamasında İzmir'de gerçekleştirdiği ve katılımcı gözlem yoluyla inceleme yaptığım miting ile aynı biçimde gerçekleşmiştir. Meydana kurulan büyük bir konuşma standı, bunun yanı sıra çevresine kurulan ses sistemleri hazırlanmıştır.

Saat 17.35'te sahne alan Erdoğan, vaatlerini seçmenlerine iletmiş ve mitinge katılan izlerkitlenin büyük desteğini almıştır. Çalışmamın odak noktası olan seçim şarkıları incelendiğinde ise Erdoğan, AK Parti seçim şarkılarının tamamını kullanmıştır. Gündoğdu Meydanı'nda bulunduğum 14.00'ten itibaren müzik etkin biçimde kullanılmıştır. 2014 Mahalli İdareler Genel Seçimleri dolayısıyla AK Parti'nin gerçekleştirdiği İzmir mitingi ile benzer özellikler göstermektedir. Bunun yanı sıra AK

Parti seçim müziklerini oluşturan en önemli isim Uğur Işılak'ın, Erdoğan'ın Cumhurbaşkanlığı seçimi için bestelediği "Erdoğan" parçasına da sıkça yer verilmiştir.

14.00'ten itibaren, Erdoğan'ın konuşma yaptığı 17.35 sularına kadar birbiri ardına AK Parti seçim şarkıları çalınmıştır. Bunlar arasında en fazla olarak, orijinali "Dombra"olan ve Uğur Işılak'ın düzenlediği "Recep Tayyip Erdoğan" ve son olarak bestelediği ''Erdoğan'' isimli parçalara yer verilmiştir. Şarkı aralarında, tıpkı AK Parti mitinginde olduğu gibi görevli kişiler, izlerkitleyi koordine etmek ve coşturmak için konuşmalar ve uyarılar yapmıştır.

Mitinge katılan izlerkitleye bakıldığı zaman, her yaştan katılımcının olduğunu söylemek mümkündür. Meydanda olduğu kadar, Kordon Caddesi'nde bulunan mekânların da dolu olduğunu belirtmek gerekir. İzlerkitle şarkılara coşkulu şekilde eşlik etmiş, bazı şarkılarda dans etmiş ve halay çekmiştir. İzlerkitleyi coşturmak ile görevli olan kişiler de izlerkitlenin coşkusunun artmasında önemli rol oynamıştır. Özellikle "Recep Tayyip Erdoğan (Dombra)" ve "Erdoğan" isimli şarkılar çalındıktan sonra, izlerkitle coşkulu şekilde alkışlayarak reaksiyon göstermiştir.

Erdoğan'ın konuşmasına başladığı 17.35 civarına kadar müzikler ve müzikler sayesinde izlerkitle tarafından coşkulu biçimde devam mitingden, 17.50'de ayrılarak etnografi çalışması bitirilmiştir.

İzmir'de Cumhurbaşkanlığı Seçimleri sebebiyle gerçekleştirilen en son miting olan, Cumhurbaşkanı Adayı Selahattin Demirtaş'ın 09.08.2015 tarihinde gerçekleştirdiği mitingtir. Mitingin yapıldığı Gündoğdu Meydanı sabah saatlerinden itibaren hızla dolmaya başlamıştır. Alan, mitingin başlamasından çok önce dolmuştur. 12.45'te Cumhurbaşkanı Adayı Selahattin Demirtaş'ın konuşmasına kadar, alanda bulunulan yaklaşık iki buçuk saatlik süreçte, çeşitli sanatçıların katılımı ile konserler verilmiştir. Gündoğdu Meydanı'nın neredeyse tamamı dolmuştur.

İzlerkitle genel olarak genç katılımcılardan oluşmaktadır. Bunun yanı sıra yine her yaştan katılımcıyı görmek mümkündür. İzlerkitle, gerçekleşen konserlere, çalınan seçim şarkılarına coşkulu şekilde eşlik etmiştir. İzlerkitleye genel olarak bakıldığında, yöresel kıyafetleri (poşu, şalvar vb.) görmek mümkündür. Bunun yanı sıra, izlerkitle, halay çekerek, zılgıt çalarak da şarkılara eşlik etmiştir. Şarkı aralarında izlerkitle tarafından çeşitli Türkçe ve Kürtçe sloganlar atılmıştır.

Demirtaş'ın seçim şarkıları, miting alanında bulunan birkaç kişiye sorarak öğrendiğim üzere, Kürtçe, Zazaca, Türkçe, Ermenice gibi pek çok dilde seslendirilmiştir. İzlerkitlenin, özellikle Kürtçe ve Zazaca dillerine hâkim olduğu ve bu dillerde söylenen şarkılara coşkulu şekilde eşlik ettiği görülmüştür.

Saat 11.00'den 12.30'a sularına kadar, sırası ile Ruşen Alkar, Mezopotamya Kültür Merkezi sanatçıları ve Yasemin Göksu konserler vermiş ve izlerkitle coşkusunu arttırmıştır. Yukarıda saydığım sanatçıların hepsi şarkılarını, Türkçe, Kürtçe, Zazaca ve Ermenice seslendirmiş, böylelikle Demirtaş'ın sürekli olarak dile getirdiği birlik ve beraberlik vurgusuna da dikkat çekilmiştir.

Bunun yanı sıra, Demirtaş'ın Cumhurbaşkanlığı adaylığı sırasında, Kardeş Türküler, MKM Orkestrası, Hakan Vreskala gibi şarkıcıların Demirtaş için hazırladığı şarkılara da yer verilmiştir.

2015 yılında gerçekleşen Milletvekilleri Seçimleri için ise İzmir'de ilk olarak 9 Mayıs 2015 tarihinde Milliyetçi Hareket Partisi tarafından düzenlenen miting gerçekleşmiştir. Bu mitingin incelenmesinin nedeni, daha önce de belirtildiği üzere MHP'nin 2014 Mahalli İdareler Genel Seçimleri kampanya sürecinde İzmir'de miting gerçekleştirmemesi ve 2015 Milletvekili Seçimleri kapsamında 2014 Mahalli İdareler Genel Seçimleri ile aynı seçim şarkılarını kullanmasıdır. Miting saat 14.00'te başlayıp 17.00'de son bulmuştur. Diğer mitinglerde olduğu gibi, inceleme için saat 13.00'te Alsancak Gündoğdu Meydanı'nda olunmuştur. İzlerkitle genel olarak genç katılımcılardan oluşmaktadır. Katılımcıların ellerinde yeşil ve kırmızı renkli olmak

üzere üç hilal bulunan iki farklı bayrak vardır. Dikkat çeken noktalardan biri, çok sayıda seçim şarkısına sahip MHP'nin, çok uzun aralıklarla ve az sayıda seçim şarkılarını çalmış olmalarıdır. İzlerkitle tarafından şarkılara eşlik düşüktür.

Saat 13.10'da ilk olarak “Biz Türkiye'yiz” çalınmış, ardından yaklaşık 15 dakika sonra” Lider Bahçeli” isimli şarkıya yer verilmiştir. Üçüncü şarkı 14.00'da “Bizimle Yürü Türkiye”dir. En coşkulu anlardan biri ise saat 14.15'te MHP İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın alana girmesi ile olmuştur. Vural, katılımcıların arasından alana girmiş ve onlarla beraber yürümüştür. Vural alana girdiğinde Mehteran Takımı önce Mehter Marşı'nı daha sonra Mustafa Yıldızdoğan bestesi olan ve MHP ile simgeleşen “Türkiyem”i icra etmiştir. Katılımcılar tarafından en çok coşku ve eşlik bu bölümde görülmüştür. 14.30'da Kıraç'ın MHP için bestelediği “Uyan Türkiye” şarkısı çalmış, hemen ardından 14.40'ta “Biz Türkiye'yiz” tekrar çalınmıştır. 14.50'de ise “Ankara'nın Bağları” şarkısının yeniden düzenlenmiş hali olan “Devlet Baba” şarkısı çalınmıştır. 15.40 sularına kadar yukarıda çalınan parçalar sırasıyla tekrar çalınmış ve 15.40'tan itibaren milletvekilleri konuşmaya başlamıştır. Konuşma aralarında seçim şarkılarına yer verilmemiştir.

3.1.1. 2014 Mahalli İdareler Genel Seçimi İzmir İli Özelinde Seçim Müziklerinin İncelenmesi

3.1.1.1. Şarkı Sözleri Özelinde İnceleme

Not: Aşağıdaki tablo Onur Önürmen ve Faruk Temel'in "Popülerleşen Siyaset, Siyasallaşan Müzik" çalışmasından yola çıkarak hazırlanmıştır (Önürmen ve Temel 2014:63).

Not: Bu tablo 2014 Mahalli İdareler Genel Seçimi ve sadece MHP'nin 2015 Milletvekili Seçimleri süresi boyunca, yukarıda belirtilen partilerin İzmir'de gerçekleştirdiği miting ve etkinlikler özelinde incelenmiştir

Tablo 1- Şarkı Sözleri Özelinde Seçim Şarkıları İncelemesi

	Lidere, Adaya Yapılan Vurgu	Milli Değerlere Yapılan Vurgu	Dini Değerlere Yapılan Vurgu	Proje, Vaat ya da İcraat Vurgusu	Parti ve İdeoloji Vurgusu	Rakip Partiya da İdeolojiye Yergi
AK Parti	3	5	5	2	2	-
CHP	3	2	-	2	3	2
MHP	3	8	-	-	4	8

Bu tablo hazırlanırken, 2014 Mahalli İdareler Genel Seçimlerinde kullanılan şarkıların (metinlerin) içerisinde, seçmene verilmek istenen mesajları ne şekilde aktardığı ile ilişkili ögeler incelenmiştir. Buradan yola çıkarak da seçmene hangi

mesajları daha çok ilettiği ya da hangi mesajlara vurgu yapıldığı incelenmeye çalışılmıştır.

Tablo başlıklarına bakıldığında, "Lidere veya Adaya Yapılan Vurgu" başlığı, şarkı sözleri içinde adayları öven, yücelten sözlere yer veren şarkıları kapsamaktadır. "Milli Değerlere Yapılan Vurgu" başlığı oluşturulurken ise, seçim kampanyalarını "milli değerleri" yüceltme ve ön plana çıkarmaya yönelik çeşitli unsurlarla bir araya getirerek mesaj vermeyi amaçlayan şarkı sözleri ele alınmıştır. "Dini Değerlere Yapılan Vurgu" başlığı ise tıpkı milli değerlerde olduğu gibi din vurgusu, dini değerler gibi yaklaşımlar üzerinden ele alınan seçim şarkılarıdır. "Rakip Parti ya da İdeolojiye Yergi" başlığı ise, siyasi partilerin kullandığı seçim şarkılarında, dolaylı olarak diğer siyasi parti ya da adaylar hakkında ya da bu aday ya da partilerin savunduğu ideolojiye karşı dile getirdiği olumsuz açıklamalar bağlamındadır.

Adalet ve Kalkınma Partisi kampanya süresi boyunca 11 seçim şarkısına yer vermiştir. AK Parti'nin kullandığı seçim şarkılarında, seçmene vurgulanmak istenen mesajların büyük çoğunluğu, milli ve dini değerleri kapsayan şarkı sözleri ile aktarılmıştır. Bu değerleri ifade eden şarkılarda "birlik", "bütünlük", "kardeşlik", "hak", "millet" gibi anahtar kelimeler ile vurgulanmıştır. Şarkıların müziksel yapıları da birçok farklı bölge ve kültüre ait müziksel unsurların bir arada kullanılmasıyla verilen "bütünlük" mesajı desteklenmiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi internet sitesinde de yer verdiği 8 şarkıyla 2014 Mahalli İdareler Genel Seçimi kampanyasını yürütmüştür. Bu şarkıların metin incelemesi yapıldığında, yukarıda tabloda yer alan kategoriler ışığında eşit dağılımlı yol benimsedikleri görülse de CHP'nin şarkı sözlerinde genel olarak iktidarı eleştiren bir tutum gözükmektedir. Dolayısıyla CHP, seçim müziklerini rakip partileri ve ideolojilerini eleştirerek hazırlamıştır. Şarkı aralarında yer alan şiir bölümleri ile bu mesajlar seçmene daha etkili biçimde iletilmeye çalışılmıştır. Bunun yanı sıra CHP'nin kullandığı seçim şarkılarının genel vurgusu, mevcut iktidarı eleştiri ve bu "düzeni bozmaya" yönelik mesajlar içermektedir.

Milliyetçi Hareket Partisi'nin şarkı sözleri incelendiğinde, Cumhuriyet Halk Partisi gibi mevcut iktidarı eleştiren şarkı sözlerinin fazlalığı dikkat çekmektedir. MHP'nin uyguladığı seçim stratejisinin temelde bu söylemler üzerine şekillendiği görülmektedir. Başta iktidar partisi olmak üzere, iktidara ve farklı ideolojik yaklaşımlara yönelik olumsuz söylemlerden sıkça yararlanılmıştır. Bunun yanı sıra "vatan", "Türkiye", "millet" gibi anahtar kelimelerin kullanımı dikkat çekicidir. Dolayısıyla MHP'nin şarkı sözlerinde milli değerlere yapılan vurgu sıkça görülmektedir.

3.1.1.2. Müziksel Öğeler Üzerinden İnceleme

Yukarıda bahsedilen seçim şarkılarının sözleri üzerine yapılan kategori çalışması, partilerin hangi mesajları ne şekilde verdiğini anlamaya yönelik bir çabadır. Bunun yanı sıra, kullanılan ezgiler, çalgılar, ritmik öğeler gibi müziksel unsurlar da söz ile verilen mesajın anlamlandırılması, pekiştirilmesi ve yayılmasında etkin rol oynamaktadır. Bu noktada aşağıda yer alan kategoriler, müziksel öğelerin kullanımı üzerinden yapılacaktır.

Not: Bu tablo 2014 Mahalli İdareler Genel Seçimi ve sadece MHP'nin 2015 Milletvekili Seçimleri süresi boyunca, yukarıda belirtilen partilerin İzmir'de gerçekleştirdiği miting ve etkinlikler özelinde incelenmiştir.

Tablo 2- Müzik Türleri Özelinde Seçim Şarkıları İncelemesi

	Geleneksel Halk Müziği	Pop	Rock	Arabesk	Rap	Elektronik
AK Parti	5	5	-	-	-	5
CHP	2	5	3	-	-	2
MHP	5	5	7	-	3	3

Yukarıda yer alan tabloda görüldüğü gibi partiler çeşitli müzik türlerini kullanarak seçmenlerine ulaşmayı hedeflemiştir. Üç partinin de en çok kullandığı müzikler içinde “pop” ve “halk müziği” türleri yer almaktadır. Bunun yanı sıra elektronik altyapılar, üç parti tarafından da kullanılmıştır. Burada vurgulanması gereken nokta, bazı şarkıların kendi içinde farklı türlere ait öğeler barındırdığıdır. Söz gelimi olarak, AK Parti’nin kullandığı “Haydi Anadolu” isimli seçim şarkısı, yapısı gereği hem halk müziği hem de pop türüne ait öğeler barındırmaktadır. Bu üç partinin seçim şarkılarının neredeyse hepsi, birden fazla türe ait öğeler barındırır. Aşağıda yer alan inceleme, partilerin seçim şarkılarına ait müziksel verilere dayanır.

Adalet ve Kalkınma Partisi 2014 Seçim Şarkıları

Binali Yıldırım'la Çok Kolay

Tür: Pop

Süre: 03.44

Tartım: 4/4

Ton: Re Minör

Kategori: Lidere veya Adaya Yapılan Vurgu / Proje, Vaat ya da İcraat Vurgusu

Şarkının ritmi, elektronik altyapılar ile oluşturulmuştur. Bunun yanı sıra ana ezgiyi götüren yaylı bölümü vardır. Koro halinde bir vokal bölümü bulunur. Şarkının belirli bölümlerinde bağlama ve darbuka da bulunmaktadır. Ezgiler belirli sıklıklarla tekrar edilmektedir.

Bu Memleket Bizim

Tür: Elektronik / Pop

Süre: 05.17

Tartım: 4/4

Ton: Re Minör

Kategori: Milli Değerlere Yapılan Vurgu

Şarkı elektronik müzik altyapısı ile oluşturulmuştur. Birbirini tekrar eden ritimler ve ezgiler bulunmaktadır. Bunun üzerine şarkının ara bölümlerinde kaval, zurna gibi çalgılar ezgiler çalmıştır. Şarkının bir bölümünde klarnet ve asma davul ile Balkan ezgilerine benzer örnekler görülür. Bu arada altta yer alan elektronik altyapı sürekli devam etmektedir. Şarkı yine koro biçiminde söylenmiştir. Arada Uğur Işılak İstiklal Marşı'ndan mısralar okumuştur. Şarkının belli bölümlerinde zılgıt sesleri duyurulmuştur.

Daima Aşk Daima Millet

Tür: Halk Müziği

Süre: 03.56

Tartım: 4/4

Ton: Sol Minör

Kategori: Milli Değerlere Yapılan Vurgu / Proje, Vaat ya da İcraat Vurgusu

Şarkının ritmik altyapısı asma davul ile oluşturulmuştur. Bunun yanı sıra zurna ile ezgisel bölümler icra edilmiştir. Zurna ile yapılan ezgi, trompet ve trombon gibi bakır üfleme çalgılar ile desteklenir. Vokal icrası olarak yine koro şeklinde vokal türü tercih edilmiştir. Bunun yanı sıra klavye ile alt yapılar hazırlanmıştır.

Haydi Anadolu

Tür: Halk Müziği / Pop

Süre: 05.06

Tartım: 4/4

Ton: Re Minör

Kategori: Milli Değerlere Yapılan Vurgu / Dini Değerlere Yapılan Vurgu

Genel olarak bakıldığında bu şarkı birden fazla türe ait öğeleri içinde barındırır. Şarkının içinde bağlama, zurna, keman gibi çalgılar çeşitli bölümlerde ezgileri oluşturur. Ritim olarak kaşık havasına yakın senkoplu ritim kalıbı yer alır. Bunun yanı sıra bu ritme elektrogitar ile destek verilir. Elektrogitar senkoplu çalım biçimi ile "funk" türü benzeri bir çalım biçimine sahiptir. Bunun yanı sıra basgitar da ritmik altyapıya eşlik eder. Şarkıyı Uğur Işılak ve nakarat bölümlerinde koro seslendirir.

Haydi Anadolu Remix

Tür: Elektronik

Süre: 06.45

Tartım: 4/4

Ton: Re Minör

Kategori: Milli Değerlere Yapılan Vurgu / Dini Değerlere Yapılan Vurgu

Yukarıda yer alan şarkının yeniden düzenlenmiş halidir. Şarkı aralarda duyulan kaval ezgilerinin dışında tamamen elektronik altyapılı hazırlanmıştır. Tekrar eden ritim kalıpları ve ezgi kalıpları bulunmaktadır.

Haydi Ege Haydi Akdeniz

Tür: Halk Müziği / Pop

Süre: 03.23

Tartım: 4/4

Ton: Re Minör

Kategori: Parti ve İdeoloji Vurgusu / Milli Değerlere Yapılan Vurgu

Şarkının ritmik katmanı İç Anadolu bölgesine ait "kaşık havası" ritim kalıbı ile oluşturulmuştur. Ritimler senkoplu biçimde ilerler. Arada kaşık ve parmak zili sesleri duyurulur. Ezgiler bağlama ve yaylı tambur ile gerçekleştirilir. Bunun yanı sıra elektrogitar ve basgitar ritmik katmanı destekleyerek senkoplu ritim kalıbı çalmıştır. Bu nedenle "funk" türünü de andırmaktadır. Ayrıca aralarda basgitar çalım tekniği olarak slap tekniği de duyulmaktadır.

Herşey Türkiye İçin

Tür: Elektronik / Pop

Süre: 04.23

Tartım: 4/4

Ton: Si Minör

Kategori: Milli Değerlere Yapılan Vurgu / Parti ve ideoloji Vurgusu

Şarkı elektronik altyapılar ile oluşturulmuştur. Ritim ve ezgi kalıpları belirli yerlerde tekrarlanır. Bunun yanı sıra zurna ile ezgiler çalınırken keman ve bağlama ile destek verilir. Uğur Işılak'ın vokali yanında koro şeklinde vokal pratiği de vardır. Aralarda asma davul ile ritim kalıbı değiştirilir. Şarkıda çokça zılgıt seslerinden yararlanılır. Altyapılar klavye ile desteklenir.

İlle AK Parti

Tür: Pop

Süre: 04.24

Tartım: 4/4

Ton: Re Minör

Kategori: Parti ve İdeoloji Vurgusu

Şarkının ritmik katmanı İç Anadolu bölgesine ait "kaşık havası" ritim kalıbı ile oluşturulmuştur. Ritimler senkoplu biçimde ilerler. Arada kaşık ve parmak zili sesleri duyurulur. Ezgiler bağlama ve zurnalar ile gerçekleştirilir. Bunun yanı sıra elektrogitar ve basgitar ritmik katmanı destekleyerek senkoplu ritim kalıbı çalmıştır. Bu nedenle "funk" türünü de andırmaktadır. Vokal bölümleri koro biçiminde seslendirilir. Şarkının ağırlıklı bölümü "oyun havası" gibi icra edilir.

İnandık Hakka

Tür: Elektronik / Pop

Süre: 04.55

Tartım: 4/4

Ton: Si Minör

Kategori: Dini Değerlere Yapılan Vurgu

Şarkının ritmik katmanı elektronik altyapılar ile oluşturulmuştur. Tekrar eden ritmik ve zgisel kalıplar vardır. Ezgiler zurna ve bağlama ile icra edilir. Bunun yanı sıra bağlama ile desteklenir. Uğur Işılak'ın yanında koro ile vokal bölümleri icra edilmiştir. Bunun yanı sıra ritmik katman basgitar ile desteklenir.

Recep Tayyip Erdoğan (Dombra)

Tür: Elektronik / Pop

Süre: 04.11

Tartım: 2/4

Ton: Sol Minör

Kategori: Lidere veya Adaya Yapılan Vurgu

Şarkının orijinali Arslanbek Sultanbekov'un Dombra isimli parçasıdır. Şarkının icra biçimi, süreğen bir ses üzerine dombra isimli çalgı ile gerçekleştirilir. Uğur Işılak da şarkının süreğen sesi ve ritim kalıbını asma davul ve elektronik altyapılar ile oluştururken, dombra ile ana ezgiyi devam ettirmiştir. Şarkının orijinalinde olduğu gibi ana vokalleri Uğur Işılak yaparken nakarat bölümü koro biçiminde icra edilir. Bunun

yanı sıra belirli bölümlerde tekrar eden ritim ve ezgi kalıpları bulunur. Ritim kalıpları basgitar ile desteklenir.

Uzun Adam

Tür: Pop

Süre: 02.55

Tartım: 4/4 – 2/4

Ton: Sol Minör

Kategori: Lidere veya Adaya Yapılan Vurgu

Şarkı Murat Göğebakan'ın bestesidir. Basgitar ve elektronik altyapılar ile oluşturulan ritim kalıbına, elektrogitar, klarnet gibi çalgılar eşlik eder. Burada klarnet ile Balkan ezgilerine benzer ezgiler çalınır. Şarkının nakarat bölümleri ise 2/4'lük ritim kalıbına geçer. Bu noktada çalgısal olarak buzuki ana ezgiyi gerçekleştirir. Ritim kalıbı senkoplu ilerler. Tınısal olarak Grek ezgilerini andırır.

Cumhuriyet Halk Partisi 2014 Seçim Şarkıları

Varlık İçinde Birlik İçinde Özgür Biçimde

Tür: Pop

Süre: 02.55

Tartım: 2/4

Ton: Re Minör

Kategori: Parti ve İdeoloji Vurgusu / Proje, Vaat ya da İcraat Vurgusu

Şarkı ritim kalıbı olarak, bateri, darbuka ve elektronik altyapılar ile oluşturulmuştur. Akustik gitar ve yan flüt ve bağlama ezgisel yapıyı oluşturur. Belirli yerlerde zurna ile ezgiler duyurulur. Şarkı erkek bir vokal ve nakaratlarda koro biçiminde icra olarak bulunur.

Yıkılacak Bu Saltanat

Tür: Pop- Rock

Süre: 04.06

Tartım: 4/4

Ton: Sol Minör

Kategori: Parti ve İdeoloji Vurgusu / Rakip Parti ya da İdeolojiye Yergi

Şarkı Edip Akbayram'ın bestesidir. Şarkının belirli bölümlerinde CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu şiir okumaktadır. Basgitar, bateri ve elektronik altyapılar ile oluşturulan ritim kalıbına, elektrogitar, bağlama gibi çalgılar eşlik eder. Yaylı çalgılar ile ezgiler desteklenir. Edip Akbayram'ın vokali yanı sıra koro biçiminde icra edilir.

Ak Dediler Kara Çıktı

Tür: Halk Müziği- Rock

Süre: 02.55

Tartım: 4/4 – 2/4

Ton: Sol Minör

Kategori: Rakip Parti ya da İdeolojiye Yergi

Şarkıyı Nilüfer Sarıtaş seslendirmiştir. Basgitar ve bateri ile oluşturulan ritim kalıbına, elektrogitar, bağlama, cura gibi çalgılar eşlik eder. Solo bölümleri zurna, kaval ve elektrogitar ile icra edilir. Bateri ve elektrogitar geçişleri ile rock türünü benimserken, aralarda çalınan ezgiler bağlama, kaval ve zurna ile icra edilerek halk müziği türünü barındırmaktadır.

Bir Islık da Sen Çal

Tür: Pop

Süre: 03.58

Tartım: 4/4

Ton: Mi Minör

Kategori: Parti ve İdeoloji Vurgusu / Rakip Parti ya da İdeolojiye Yergi

Şarkı Onur Akın'ın bestesidir. Basgitar ve elektronik altyapılar ile oluşturulan ritim kalıbına, elektrogitar, bağlama gibi çalgılar eşlik eder. Yaylı çalgı grubu ile ezgiler desteklenir. Birbirini tekrar eden ritim ve ezgi kalıpları bulunur. Şarkının ezgi kısımları ıslık ile icra edilir. Onur Akın'ın vokali yanı sıra nakaratlarda koro biçiminde vokal bölümleri icra edilir.

Kılıçdaroğlu

Tür: Pop- Rock

Süre: 03.58

Tartım: 4/4

Ton: Mi Minör

Kategori: Lidere veya Adaya Yapılan Vurgu

Şarkı Onur Akın'ın bestesidir. Basgitar ve elektronik altyapılar ile oluşturulan ritim kalıbına, elektrogitar, bağlama gibi çalgılar eşlik eder. Yaylı çalgı grubu ile ezgiler desteklenir. Solo ezgiler elektrogitar ile icra edilir. Şarkının ara bölümlerinde Kılıçdaroğlu'nun konuşmaları yer alır. Onur Akın'ın vokali yanı sıra nakaratlarda koro biçiminde vokal bölümleri icra edilir.

Milliyetçi Hareket Partisi 2014 Seçim Şarkıları

Ses Ver Türkiye

Tür: Rock / Rap

Süre: 03.46

Tartım: 4/4

Ton: Mi Minör

Kategori: Kategori: Milli Değerlere Yapılan Vurgu / Parti ve ideoloji Vurgusu

Şarkının müzikal yapısı tamamen rock türündedir. Ritimler bateri, basgitar ve elektronik altyapılar ile oluşturulurken, vokal söyleme biçimi rap türündedir. Bu arada

şarkının büyük bölümlerinde mehter marşlarından çeşitli ezgisel örnekler görülür. Nakaratlarda vokal icraları koro biçiminde gerçekleşmiştir.

Yüreğinle Gel
Tür: Rock
Süre: 06.52
Tartım: 2/4
Ton: Sol Minör
Kategori: Milli Değerlere Yapılan Vurgu / Parti ve İdeoloji Vurgusu

Bu şarkı da müzikal dinamikleri olarak rock türündedir. Yaylı çalgılar ile vokal ezgileri desteklenir. Şarkıyı seslendiren Ahmet Şafak'ın vokal biçimi ise "ağdalı" ve söyleyiş biçimi olarak arabesk türüne daha yatkındır. Nakaratlar yine koro ile desteklenmiştir. Ritmik altyapıyı bateri ve basgitar oluşturur. Ezgiler elektrogitar ve aralarda bağlama ile çalınır. Elektrogitar çeşitli riffler çalarak vokal ezgilerini destekler.

Ses Ver Türkiye'm
Tür: Halk Müziği / Pop
Süre: 04.11
Tartım: 4/4
Ton: Re Minör
Kategori: Milli Değerlere Yapılan Vurgu / Parti ve İdeoloji Vurgusu

Şarkının ritmik katmanını asma davul ve bateri ve darbuka oluşturur. Ezgiler zurna, kaval ve bağlama ile icra edilir. Basgitar ve elektrogitar ise ritmik katmanı destekler. Şarkıyı söyleyen Kaya Kuzucu'nun yanında, nakaratlarda vokal icraları koro biçiminde gerçekleşmiştir. Şarkı ağırlıklı olarak halk müziği türünde bestelenmiştir.

Kutlu Türkiye

Tür: Rock

Süre: 02.53

Tartım: 4/4

Ton: Mi Minör

Kategori: Milli Değerlere Yapılan Vurgu / Parti ve İdeoloji Vurgusu

Şarkının müzikal yapısı rock türünde olmasının yanı sıra melodik katmanda sıkça mehteran ezgilerine yer verilmiştir. Ritimler bateri, basgitar ve elektronik altyapılar ile oluşturulurken, vokal bölümleri koro tarafından icra edilir. Elektrogitar rifflerine sıkça yer verilir. Sololar elektrogitar tarafından çalınır. Ritimler zaman zaman aksayarak senkoplu bir şekilde icra edilir.

Kükresin Yiğit Sesin

Tür: Halk Müziği

Süre: 03.29

Tartım: 2/4

Ton: Do# Minör

Kategori: Milli Değerlere Yapılan Vurgu / Parti ve İdeoloji Vurgusu

Şarkının ritmik katmanları basgitar ve asma davul ve bateri ile oluşturulmuştur. Bunun yanı sıra ritmik katman bendir ile desteklenir. Ezgiler bağlama, cura ve kaval ile icra edilir. Şarkının ritmik katmanı ve ezgileri elektrogitar ile desteklenir. Vokaller ağırlıklı olarak koro ile zaman zaman bireysel olarak devam eder.

Canım Türkiye'm

Tür: Halk Müziği

Süre: 02.44

Tartım: 4/4

Ton: Re Minör

Kategori: Milli Değerlere Yapılan Vurgu / Parti ve İdeoloji Vurgusu

Şarkının ezgisel ilerleyişi mehter marşlarına benzer. Ritimler basgitar ve elektronik altyapılar ile oluşturulurken, ezgiler bağlama ile desteklenir. Ara ezgiler zurna ile çalınır ve bağlama ile desteklenir. Bu arada şarkının büyük bölümlerinde mehter marşlarından çeşitli ezgisel örnekler görülür. Atilla Yılmaz'ın seslendirdiği bu şarkının nakaratlarında ise, vokal icraları koro biçiminde gerçekleşmiştir. Nakaratlarda asma davulla ritmik altyapı ön plana çıkarılır.

Ses Ver Anadolu

Tür: Halk Müziği / Rock

Süre: 03.46

Tartım: 9/8

Ton: Mi Minör

Kategori: Milli Değerlere Yapılan Vurgu / Parti ve İdeoloji Vurgusu

Şarkının ritmik katmanları basgitar ve asma davul ve bateri ile oluşturulmuştur. Şarkının ezgisel ilerleyişi halk müziği türüne yakın iken ritmik katman ve eşlik çalgıları ile rock türüne yakındır. Ezgiler bağlama, cura ile icra edilirken, elektrogitar ile desteklenir. Vokal söyleyiş biçimi ile rock türündedir. Şarkının ezgileri bağlama ile elektrogitar arasında "soru – cevap" biçiminde icra edilir. Klavye ile altyapılar desteklenir.

Var Ol Türkiye

Tür: Elektronik

Süre: 03.34

Tartım: 4/4

Ton: Do Minör

Kategori: Milli Değerlere Yapılan Vurgu / Parti ve İdeoloji Vurgusu

Şarkının ritmik katmanları elektronik altyapılar ile oluşturulur. Tekrar eden ritmik ve ezgisel kalıplar vardır. Vokaller tamamen koro ile icra edilmiştir. Elektronik

altyapının üzerine zurna ve bağlama ile ezgisel süslemeler yapılmıştır. Ritmik katmanın ilerleyişi aralarda mehter marşlarını hatırlatır.

Sesimize Ses Ver Türkiye

Tür: Elektronik

Süre: 02.57

Tartım: 4/4

Ton: Re# Minör

Kategori: Milli Değerlere Yapılan Vurgu / Parti ve İdeoloji Vurgusu

Şarkının ritmik katmanları elektronik altyapılar ile oluşturulur. Tekrar eden ritmik ve ezgisel kalıplar vardır. Vokaller tamamen koro ile icra edilmiştir.

Bölemez Kimse Bizi

Tür: Pop

Süre: 03.08

Tartım: 4/4

Ton: Sol Minör

Kategori: Milli Değerlere Yapılan Vurgu / Parti ve İdeoloji Vurgusu

Şarkının ritmik katmanları asma davul, bateri ve elektronik altyapılar ile oluşturulmuştur. Tekrar eden ritmik ve ezgisel kalıplar vardır. Ezgiler zurna ve bağlama ile icra edilir. Bazı bölümlerde trompet trombon gibi bakır üflemeli çalgılar ile ezgisel katman desteklenir.

Basgitar ve akustik gitar ile ritmik katman desteklenir. Vokalleri Ahmet Şafak seslendirmiştir. Nakaratta vokal eşlikleri bulunur. Şarkının belirli yerlerinde mehter marşlarına benzer ezgi kalıplarına yer verilmiştir. Bunun yanı sıra klavye ile altyapılar desteklenmiştir.

Uyan

Tür: Pop

Süre: 05.00

Tartım: 5/4

Ton: Mi Minör

Kategori: Milli Değerlere Yapılan Vurgu / Parti ve İdeoloji Vurgusu

Şarkının ritmik katmanları basgitar ve bateri ile oluşturulmuştur. Şarkının ezgisel ilerleyişi halk müziği türüne yakın iken ritmik katman ve eşlik çalgıları ile rock türüne yakındır. Ezgiler bağlama, cura ile icra edilirken, elektrogitar ve yaylı grubu çalgılar ile desteklenir. Vokal söyleyiş biçimi ile rock türündedir. Elektrogitar ve bağlama arasında ezgiler paylaşılmıştır. Zurna ile vokal ezgiler desteklenir. Atilla Yılmaz'ın vokalleri haricinde nakaratlar koro biçiminde icra edilir.

Beyler Bu Vatan Size Neyledi?

Tür: Rock

Süre: 05.22

Tartım: 4/4

Ton: La Minör

Kategori: Milli Değerlere Yapılan Vurgu / Parti ve İdeoloji Vurgusu / Rakip Parti ve İdeolojiye Yergi

Şarkının ritmik katmanları basgitar ve bateri ile oluşturulmuştur. Şarkının ezgisel ilerleyişi halk müziği türüne yakın iken ritmik katman ve eşlik çalgıları ile rock türüne yakındır. Ezgiler bağlama ve elektrogitar ile icra edilir. Vokal söyleyiş biçimi ağdalı bir şekilde arabesk türüne yakındır. Elektrogitar ve bağlama arasında ezgiler paylaşılmıştır. Yaylı çalgılar ile ezgiler desteklenir. Zurna ve kaval ile vokal ezgiler desteklenir. Ahmet Şafak tarafından söylenen vokal bölümleri dışında elektrogitar riffleri eşliğinde yine Şafak'ın okuduğu şiir bölümleri bulunmaktadır.

MHP Geliyor

Tür: Pop

Süre: 03.00

Tartım: 4/4

Ton: Fa Minör

Kategori: Parti ve İdeoloji Vurgu

Şarkının ritmik katmanları basgitar ve elektronik altyapılar ile oluşturulmuştur. Ezgiler bağlama ve zurna ile icra edilirken, kaval ezgileri ile desteklenir. Tekrar eden ritim ve ezgi kalıpları kullanılmıştır. Zurna ile vokal ezgiler desteklenir. Atilla Yılmaz'ın vokalleri haricinde nakaratlar koro biçiminde icra edilir.

Türkiye'm

Tür: Halk Müziği

Süre: 06.02

Tartım: 5/4

Ton: Mi Minör

Kategori: Milli Değerlere Yapılan Vurgu

Şarkının ritmik katmanları basgitar ve elektronik altyapılar ile oluşturulmuştur. Şarkının ezgisel ilerleyişi halk müziği türüne benzer. Ezgiler bağlama, cura ve kaval ile icra edilir. Kaval cura ve bağlama arasında ezgiler paylaşılmıştır. Zurna ile vokal ezgiler desteklenir. Mustafa Yıldızdoğan'ın vokalleri haricinde nakaratlar başka vokallerle desteklenir.

SONUÇ

Siyasal partiler, seçmenlerle sürekli iletişim halinde olan ve bu iletişimi sürekli ve yeniden kurmaya çalışan toplumsal örgütlerdir. Buna bağlı olarak siyasal partilerle seçmenleri arasında yoğun bir etkileşim söz konusudur. Bu etkileşim seçim dönemlerinde daha da yoğunlaşır. Siyasal partiler, seçim dönemlerinde seçmenleri etkileyebilmek için çeşitli araçlarla birçok faaliyetlerde bulunur. Propaganda kavramı ise, bu siyasal iletişim araçlarının bütününü temsil eder. Bu faaliyetlerde kullanılan propaganda araçlarının, seçmenler üzerinde etki yaratacak araçlar olarak kurgulanmaları gerekir. Propaganda sürecinde etkili biçimde kullanılan araçların belki de en önemlisini kitle iletişim araçları oluşturur.

Burkan'a göre kitle iletişim araçlarının gelişimi, siyasetçilerin tavırlarını, duruşlarını doğrudan etkilemiştir. Siyasal kampanya yöneticilerinin, kampanya sürecinde olabilecek çalışmalar ve gelişmeler hakkında mesajları seçmene en hızlı ve etkin bir biçimde ulaştırabilmeleri için kitle iletişim araçlarını kullanmaları gerekmektedir. Siyasal iletişimin kullandığı yöntem ve tekniklerden en önemlisi kitle iletişim araçları ya da medya olarak ifade edilebilir. (Burkan, 2009:56)

Anık ise kitle iletişim araçlarının en temel özelliğini, gündemi belirleyerek toplumu etkilemek ve yönlendirmek ve buna bağlı olarak güç sahibi olma isteği olarak ele alır. Anık'a göre kitle iletişim araçları gündemi takip eder, istediği konuları seçerek topluma sunar. Böylece güç sahibi olanları kayırıp, rakiplerini engelleyebilir, insanları etkileyip inandırabilir, statü sağlayabilir ve istediği grupların oluşmasını sağlayabilir (Anık, 2000:70).

Tarih boyunca müziğin kitleleri bir arada toplama etkisinden etkin bir biçimde sıkça yararlanılmıştır. Propagandaların, daha geniş kitlelere yayılmasında ve daha çok akılda kalıcı olması açısından, müzik aktif olarak kullanılmaktadır. Bu durum aynı zamanda müziğin kitle iletişim aracı olarak ne kadar önemli olduğunu da belirtir.

Herhangi bir siyasal partinin, o partiyle ilgili olarak hazırlanan müzikleri, seçmende hatırlatıcı etki yapar. Bu kullanma biçimi de müziğin pragmatik kullanımına gönderme yapmaktadır. Bu noktada siyasal propaganda, belirli bir siyasi iletişim biçimi olarak çeşitli metinlerden oluşur ve alıcıya ulaşma eğilimi gösterir.

Şarkının bir uyaran olarak etkili olması için de bir yöntem olarak, daha önce yapılan ve popüler olan şarkıların yeniden ele alınması söylenebilir. Popüler şarkıların düzenlenmesi ya da beste olarak ortaya çıkan seçim şarkıları, bir metin oluşturma ve sunma mantığıyla kullanılır. Şarkı sözleri, ezgiler gibi müziksel bileşenler propagandayı oluşturmada önemli rol oynar. Sonuç olarak, müziğin bir propaganda aracı ve bu doğrultuda gerçekleştirilen iletişimi güçlendirmede etkili kılmada kullanıldığı anlaşılmalıdır. Bu noktada da kullanılan seçim şarkılarında, estetik anlamından çok pragmatik anlam ve simgesel anlam ön plandadır.

Çalışmada incelenen seçim şarkıları özelinde ise partiler açısından ortaya çıkan sonuçlar hem benzer hem de farklı özellikler göstermektedir. Benzerlik unsurları önemli ölçüde şarkıların ritmik katmanlarında görülür. Buna örnek olarak incelenen seçim şarkılarında ritmik katman elektronik altyapılarla desteklenmiştir. Bateri, asma davul, bendir vb. çalgıların yanında elektronik altyapılarla ritmik katman desteklenmiştir. Bu durum zamanda seçim şarkılarının hemen hepsinin sahip olduğu sentez yapının oluşturulmasında en belirgin etken olarak görülmüştür. Tartımsal olarak ağırlıklı 4/4'lük ve tam zamanlı tartımlar kullanılmıştır. Ortaya çıkan en dikkat çekici sonuç, incelenen bütün şarkılarda birden fazla türe ait dinamiklerin bulunmasıdır. Bu nedenle şarkıları salt bir türe ait olarak nitelemek güçtür. Partiler seçim şarkılarının pek çoğunda bağlama, bendir, asma davul, kemençe gibi Geleneksel Halk Müziği'ne ait çalgılara yer vererek, kültürel kimliğin anlamlandırılmasında ve partilerin seçmen kitleleri tarafından akılda kalıcılığının artmasına yönelik bir eğilim içinde olsa da elektronik altyapılar, rock müzik çalgıları veya rap vokalleri gibi unsurlarla şarkıyı destekleyerek, daha geniş kitlelere ulaşma eğilimi de gösterir. Siyasi partilere fayda sağlaması yönünden bu eğilimler, müziğin pragmatik anlamını öne çıkarma çabasıyla örtüşür. Partiler, şarkılarında birden çok türe ait çalgılara yer verdiğinden dolayı, şarkıların genelinde

sentez bir yapı vardır. İncelenen seçim şarkılarında ortak özelliklerden biri olarak bu sentez yapı dikkat çeker. Geleneksel Halk Müziği, Rock, Rap gibi türlere ait çalgıların bir arada kullanılması sentez yapının oluşmasında önemlidir. Bir diğer ortak nokta ise vokal partisyonlarında koro şeklinde kullanılan vokal biçimleri de seçim şarkılarının ortak özelliklerinden biridir.

Bu durumun bir diğer sonucu ise, seçmen ve seçim şarkıları arasında oluşturulan bağın simgesel anlamlarıdır. Örneğin, Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde kullanılan seçim şarkılarının Kürtçe ve Zazaca sözlerle söylenmesi, yöresel türlere ait etnik çalgıların şarkılarda yer verilmesi (zurna, sipsi, asma davul vb.) vokallerin tınısal özellikleri gibi pek çok durum, müziğin pragmatik anlamı yanı sıra simgesel anlamına da işaret eder. Böylece seçmenle daha güçlü bir bağ kurma ve seçmen zihninde kalıcılığı arttırma hedeflenmiştir.

Bunun yanı sıra her üç partide de şarkılar hemen hemen 4/4'lük tartımda olup, minör tonlu parçalardır. Ritmik altyapı genelde elektronik altyapı ile hazırlanmış olup, asma davul, bendir, darbuka gibi etnik ritim çalgılarıyla süslenmiştir. Ritimler hareketli ve dinamiktir. Yine neredeyse tüm şarkılarda ezgiler zurna, bağlama, kaval gibi çalgılar yer almaktadır. Bunun yanında elektrogitar, basgitar, klavye gibi çalgılar da tüm şarkılarda yer alarak ezgisel yapıya eşlik eder. Vokallerin çoğu koral biçimde icra edilmiştir. Sanatçıya ait bir parça seslendirilse bile nakaratta mutlaka koral biçimde bir vokal icrasına yer verilerek anlatım güçlendirilmek istenmiştir.

Seçim şarkılarının partiler özelinde incelenmesindeki diğer veriler gerek şarkı sözleri gerekse şarkı tınılarıyla AK Parti, Türkiye'nin tüm bölgelerinden ayırt edici ezgisel unsurları birleştirmeyi hedeflemiştir. Seçim şarkılarının tamamında yukarıda bahsedilen sentez yapı görülür. Bunun yanı sıra AK Parti, hazırladığı birçok seçim şarkısını, elektronik müzik türünde tekrar oluşturarak yayınlamıştır.

CHP ise şarkı sayısı en az olan parti olarak, genellikle pop, rock ve halk müziği türlerini benimsemiştir. Şarkı sözleri ve şarkı sürelerinde de en kısa seçim şarkılarına sahip partidir.

MHP ise seçim şarkılarında yer alan sentez yapının en güçlü görüldüğü partidir. Rock, Rap, Halk Müziği, Elektronik Müzik gibi türlerde birçok şarkıyı kullanan MHP'nin en dikkat çekici özelliği, tüm şarkılarında Mehteran ezgilerine yer vermesi olmuştur. Şarkının belirli bölümlerinde tekrarlanan bu ezgiler ile ideolojisine ait kültürel bir göndermede bulunur. Bunun yanı sıra bu bağı, geleneksel yapının dışına çıkarak esnetir. MHP, süreleri en uzun olan seçim şarkılarına sahiptir. Sözleri genel olarak rakip parti veya ideolojileri hedef alır. Tınılarla bu agresifliği destekler yapıda seçim şarkıları oluşturmuştur.

Heywood'un daha önce belirtilmiş olan siyasi partilerin işlevlerinden yola çıkarak, partilerin hazırlamış olduğu seçim şarkılarına baktığımızda ise yukarıda incelenmiş olan seçim şarkılarının tüm işlevsel özellikleri yerine getirdiği görülür. Bu işlevsel özellikler yine çalışmanın kuramsal kısmında belirtildiği üzere "temsil, hedef belirleme, menfaatleri ortaya koyma ve açıklama, sosyalleşme ve sosyal hareketlilik" (Heywood, 2014: 86) gibi birçok işlevi kapsar ve bu işlevleri yerine getirirken pragmatik davranma eğiliminde bulunur. Dolayısıyla seçim şarkıları bu işlevleri açıklamak için etkin bir yoldur ve partilerde bu yoldan etkin biçimde yararlanır. İncelenen seçim şarkılarında da bu işlevleri seçim şarkıları yardımıyla ortaya koyma ve seçmene ulaşma eğilimi görülmektedir. Aynı zamanda partilerin ya da liderlerin akılda kalıcılığı, seçmen kitlesi ile bağ kurması, miting alanlarında coşku sağlama, reklamını yapma gibi birçok açıdan, siyasi partiler seçim şarkılarından etkin biçimde yararlanma çabası içindedir.

KAYNAKÇA

Kitaplar

AKAL, C. Bali (1998). *İktidarın Üç Yüzü*, İstanbul: Dost Kitabevi Yayınları,

ANIK, Cengiz (2000). *Siyasal İkna,* İstanbul: Vadi Yayınları.

BAKER, Ulus (2009). *Yüzeybilim Fragmanları*, İstanbul: Birikim Yayınları.

BROWN, J.A.C. (1992). *Siyasal Propaganda*, çev. Yusuf Yazar, İstanbul: Ağaç Yayıncılık.

ÇAM, Esat (1995). *Siyaset Bilimine Giriş*, İstanbul: Der Yayınları.

DOMENACH, Jean-Marie (2003). *Politika ve Propaganda*, çev: Tahsin Yücel, İstanbul: Varlık Yayınları.

EROL, Ayhan (2002). *Popüler Müziği Anlamak: Kültürel Kimlik Bağlamında Popüler Müzikte Anlam*, İstanbul: Bağlam Yayınları.

HEYWOOD, Andrew (2006). *Siyaset*, çev. Buğra Kalkan, Ankara: Liberte Yayınları.

HEYWOOD, Andrew (2014). *Siyaset Teorisine Giriş*, çev. Hızır Murat Köse, İstanbul: Küre Yayınları.

KALENDER, Ahmet (2000). *Siyasal İletişim Seçme ve İkna Stratejileri*, Konya: Çizgi Kitabevi.

KAZANCI, Metin (1999). *Halkla İlişkiler*, Ankara: Turhan Kitapevi.

KEAMMER, John E. (1993). *Human in Music Life*, çev. Yetkin Özer, Yayınlanmadı, Austin: Universitiy of Teksas Pres.

KIŞLALI, Ahmet T. (2005). *Siyaset Bilimi*, İstanbul: İmge Yayınevi.

MALINOWSKI, Bronislaw (1992). *Bilimsel Bir Kültür Teorisi*, Çev. Saadet Özkal, İstanbul: Kabalcı Yayınları.

ODABAŞI, Yavuz ve OYMAN, Mine (2003). *Pazarlama İletişimi Yönetimi*, İstanbul: Mediacat Yayınları.

ÖZBEK, Meral (1998). Arabesk Kültür: Bir Modernleşme ve Popüler Kimlik Örneği: *Türkiye'de Modernleşme ve Ulusal Kimlik İçinde*, İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları, sf.168-188.

ÖZERKAN, Şengül (1997). *Yasemin; İletişimde Etkileme Süreci*, İstanbul: Pan Yayınları.

ÖZKAN, Necati (2004). *Seçim Kazandıran Kampanyala*r, İstanbul: MediaCat Kitapları.

ÖZKÖK, Ertuğrul (1985). *İletişim Kuramları Açısından Kitlelerin Çözülüşü*, Ankara: Tan Yayınları.

ÖZTEKİN, Ali (2001). *Siyaset Bilimine Giriş*, Ankara: Siyasal Kitabevi.

WEBER, Max (1995). *Toplumsal ve Ekonomik Örgütlenme Kuramı*, Çev. Özer Ozankaya, İstanbul: İmge Kitabevi.

WİLLİAMS, Daryle(2001). *Culture Wars in Brazil; The First Vargas Regime, 1930-45,* NC: Duke University Press.

YAYLA, Atilla (1998). *Siyaset Teorisine Giriş,* Ankara: Siyasal Kitabevi.

Basılmamış Kaynaklar

BURKAN, Mustafa Reşit (2009). *Siyasi Partilerde Siyasal Propaganda Ve Seçmen Üzerindeki Etkisi,* Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Ufuk Üniversitesi.

ÇEREZCİOĞLU, Aykut Barış (2007). *Bülent Ortaçgil Müziğinde Oyun Teması ve Simgesel Anlamlar,* Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi.

KARAİSMAİLOĞLU, Özkaya Funda (2006). *Sosyal Teoride İktidar Tartışmaları: Marx, Nıetszche, Weber, Foucault,* Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Bursa: Uludağ Üniversitesi.

MAKSUDOĞLU, Fulya (2006). *Kitle İletişim Araçlarının Seçim Propagandalarında Kullanımı: Antakya Örneği*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Hatay: Mustafa Kemal Üniversitesi

SÜMER, Nazmiye (2011). *İktidarın Yeniden Üretim Aracı Olarak Simgelerin Kullanımı,* Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Afyonkarahisar: Afyon Kocatepe Üniversitesi.

ŞAHİN, Erkan (2008). *Müziğin Propaganda Amaçlı Kullanımı: Kürtçe Şarkılar,* Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi Yayınları.

Dergiler ve Makaleler

DOĞAN, Nejat (2003). *Pragmatizmin Felsefi Temelleri,* Erciyes Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, Sayı: 20, sf. 83 – 93.

DUMAN, Doğan ve İPEKŞEN, Serçin (2013). *Türkiye'de Genel Seçim Kampanyaları (1950-2002).Turkish Studies* - International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish, Sayı: 8/7, sf. 117-135.

KOWALKE, Kim (2003). *Dancing With the Devil: Publishing Modern Music in the Third Reich,* Modernism/Modernity Sayı:8, sf. 1–41.

ÖNÜRMEN Onur ve TEMEL Faruk (2014), *Popülerleşen Siyaset, Siyasallaşan Müzik*: *30 Mart 2014 Yerel Seçim Şarkıları Üzerine Bir Çalışma,* Ankara: İletişim ve Diplomasi Dergisi, Yayınlanma Tarihi: 5 Haziran 2014.

ÖZMAKAS, Utku (2009). *Charles Sanders Peirce'in Gösterge Kavramı,* Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi Sayı: 2/1, sf.32-45.

ÖZTÜRK, Selim (2014). *Siyasal İkna ve Seçim Müzikleri: Türkiye Üzerine Bir İnceleme,* İletişim ve Diplomasi Dergisi, sf.196-216

SÜER, Sancar S. (2011). *CATCH-ALL Siyasi Partiler*, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, Sayı:96, sf. 49-90.

TURİNO, Thomas (2003). *"*Nationalism and Latin American Music*: Selected Case Studies and Theoretical Considerations."* Latin American Music Review, Sayı 24/2, sf.169-209.

YETKİN, Barış. (2011*). "*Haber Söyleminde Egemen İdeolojinin Yeniden Üretimi*: Magazinleşme Bağlamında Bir Analiz"*, İletişim Kuram ve Araştırma Dergisi, Sayı: 33, sf. 29-60. Ankara: Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesi.

İnternet Kaynakları

DUVERGER, Maurice (2012); *Partiler ve Siyasi Rejimler*, çev. Ergun Özbudun, Link: http://auhf.ankara.edu.tr/dergiler/auhfd-arsiv/AUHF-1962-19-01-04/AUHF-1962-19-01-04-Duverger.pdf, (Erişim Tarihi: 19.10.2013).

MERİÇ, Murat (2007). *Kendim Seçtim Kendim Buldum*, Radikal Gazetesi 21 Temmuz 2007: http://www.radikal.com.tr/hayat/kendim-sectim-kendim-buldum-867424/ (Erişim Tarihi: 24.12.2015)

ÖZGÜR, Ahmet (2006). *Göstergebilim,* www.ahmetozgur.com/akademik/göstergebilim_2006.pdf (Erişim Tarihi 04.12.2016).

ÖZGEÇMİŞ

Ad Soyad: Bekir Bora Kumpasoğlu

Doğum Yeri ve Yılı: İZMİR / 1989

EĞİTİM

Lisans: Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bilimleri Ana Bilim Dalı 2013

Lise: İzmir Anadolu Lisesi- 2007

Sınavlar

ALES – ÖSYM, 2014 (88)

YDS– ÖSYM, 2015(60)

YAYINLAR

Uluslararası Hakemli Müzik Dergisi (UHMAD) Yıl: 2015 Sayı: 3 *Kültürel Kimliğin İnşası ve Kültürel Aracılık Özelinde Hasan Rodoplu Örnek Olayı*.